

Nadaljevanje v Ženevi

Tristranska pogajanja o prevozi atonskih poskusov bodo obnovljena čez pet dni. Sovjetska zveza se strinja s predlogom ZDA in Velike Britanije, naj bi se opolnomočeni predstavniki treh držav sestali 28. novembra v Ženevi in nadaljevali delo, ki so ga bili začeli 31. oktobra 1953. Sami o sebi je ta korak pozitiven, a tudi minimalen glede na cilj, ki naj bi ga s pogajanjem dosegli: dokončati in trajno prepoved atonskih poskusov.

Cepur se moramo, žal, sprijazniti z dejstvom, da lahko poskuse z atonskim orojem opustimo samo države, ki to orojstvo proizvajajo in imajo, ne smemo podcenjevati zahtev ogromne večine držav na svetu, da je treba atonske poskuse za vselej odpraviti. Soglasje treh veljati, da nadaljeujejo pogajanja v Ženevi, je pripisati njihovim dobri volji ali spoznanju, da je treba ponovno sestati za zeleno mizo. Toda v konkretnem primeru ni moč prezreti močnega vpliva večine držav OZN na telesite, da so sprejele takšen sklep. Prepričljivo sta to pokazala razprava o atonskih poskusih v OZN, kot tudi glasovanje o predlaganih resolucijah. Močan tlak je vzbudilo izglasovanje resolucije o opustitvi atonskih poskusov, ko je bilo 72 držav za, 21 proti, 8 se jih je glasovanja vdrzalo, dve delegaciji pa sta bil odsotni.

Bodrilno je, če pogledamo, kakšne države so oddale pozitivne glasove. Za resolucijo ameriško-jugoslovnskih držav (ki so jo predlagale Etiopija, Gana, Jugoslavija, Nepal in ZAR) so se izrekle vse afriške države (razen rastislenskega režima Južnoafriške unije), vse države Latinske Amerike (razen Kube, ki se je vzdržala), ogromna večina azijskih držav, skandinavske države in celo izraziti ameriški zavezniki v Kanadi in Japonski. To je bil eden tistih trenutkov, ko

sta velesili Vzhoda in Zahoda (z najbližnjimi zavezniki) občutili odpor proti atonskim poskusom.

Razen te resolucije so v OZN brez vsakih težav sprejeli z dvotretjinsko večino dve resoluciji azijskih in afriških držav: o razglasitvi afriške celine za brezatomsko cono in resolucijo, ki razglasa uporabo atonskega oroja za zločin proti človeštvu in svetovni civilizaciji.

Te resolucije so bile namreč sprejete pred odločitvijo treh velesil, da nadaljujejo pogajanja v Ženevi, in jih je seveda treba obravnavati vsaj kot enega izmed motivov, iz katerih so sprejeli omenjeno odločitev. To dejstvo je zelo bodrilno za države, članice OZN, zlasti pa za izvenblokovske države, ki so tako na konferenci v Beogradu kot na zasedanju Generalne skupščine OZN dale pobude za okrepitev odpora proti atonskim poskusom, za nujno obnovo pogajanj in za takojšnje razpravljanje s splošni in popolni razorožitvi.

Z nadaljevanjem ženevske konference o prepovedi atonskih poskusov se svet ni avtomatično približal zavezanemu cilju teh pogajanj. Dosledna izkušnja, rezultati skoraj tri sto sej v Ženevi v treh letih ne upravičujejo mnogo optimizma. Razen tega je odprto vprašanje, ali se bodo države držale motorija, vsaj dokler bodo trajala pogajanja oziroma dokler ne bo sklenjen sporazum. Posvsem negotovo je seveda, ali bodo hoteli izgladiti razlike v zvezi z dvema ali tremi preostlimi problemi, ki so do zdaj morda odločilne sklenitve sporazuma.

Pa vendar velja poudariti tudi minimalni korak, ki so ga napravile velesile, s pridržkom zaradi dosedanjih slabih izkušenj in z upanjem, da so naposled spoznale nevarnost in absurdnost tehnološkega atonskega oroja. R. Bajarski

S SEJE SEKRETARIATA IZVRŠNEGA ODBORA GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE

Napredek televizije je zadeva nas vseh

Okrajni odbor SZDL je združenje občinskih organizacij Socialistične zveze

Radio in televizija, ki sta sedaj zavod s samostojnim financiranjem, naj bi v perspektivi začela poslovati kot samostojna gospodarska organizacija z ekonomskim računom in viri financiranja, ki bi zagotavljali tudi normalen dotok sredstev amortizacije. Tako so menili na torkovi seji Sekretariata izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL.

Sekretariat je pri obravnavanju nekaterih problemov televizije izhajal iz zaključkov Sekretariata izvršnega odbora Zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Poudaril je, da bi morala biti programska politika, ki je sestavni del narodne kulture, in investicije v razširitev omrežja in opreme, stvar republik in drugih politično-teritorialnih enot v republiki. Dotacije za te namene v zveznem merilu bi morale odstopiti. Če pa bodo zvezni organi razpolagali z določenimi sredstvi za propagando, med drugim tudi s televizijo, naj bi o udeležbi posameznih televizijskih središč odločala njihova zmožnost, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Radio in televizija, ki sta sedaj zavod s samostojnim financiranjem, naj bi v perspektivi začela poslovati kot samostojna gospodarska organizacija z ekonomskim računom in viri financiranja, ki bi zagotavljali tudi normalen dotok sredstev amortizacije. Tako so menili na torkovi seji Sekretariata izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL.

Sekretariat je pri obravnavanju nekaterih problemov televizije izhajal iz zaključkov Sekretariata izvršnega odbora Zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Poudaril je, da bi morala biti programska politika, ki je sestavni del narodne kulture, in investicije v razširitev omrežja in opreme, stvar republik in drugih politično-teritorialnih enot v republiki. Dotacije za te namene v zveznem merilu bi morale odstopiti. Če pa bodo zvezni organi razpolagali z določenimi sredstvi za propagando, med drugim tudi s televizijo, naj bi o udeležbi posameznih televizijskih središč odločala njihova zmožnost, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Radio in televizija, ki sta sedaj zavod s samostojnim financiranjem, naj bi v perspektivi začela poslovati kot samostojna gospodarska organizacija z ekonomskim računom in viri financiranja, ki bi zagotavljali tudi normalen dotok sredstev amortizacije. Tako so menili na torkovi seji Sekretariata izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL.

Sekretariat je pri obravnavanju nekaterih problemov televizije izhajal iz zaključkov Sekretariata izvršnega odbora Zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Poudaril je, da bi morala biti programska politika, ki je sestavni del narodne kulture, in investicije v razširitev omrežja in opreme, stvar republik in drugih politično-teritorialnih enot v republiki. Dotacije za te namene v zveznem merilu bi morale odstopiti. Če pa bodo zvezni organi razpolagali z določenimi sredstvi za propagando, med drugim tudi s televizijo, naj bi o udeležbi posameznih televizijskih središč odločala njihova zmožnost, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Skodljive so tudi težnje, da po naročilu pripravijo dobre oddaje. To načelo bi moralo veljati tudi v odnosih med televizijo in raznimi republiškim organi, ki bi morali plačevati narocne oddaje po ekonomskem računom.

Glede deviznih sredstev, ki so potrebna televizijskim središčem za nakup razne opreme v tujini, je bilo na seji ugotovljeno, da bi se morale razmere normalizirati, tako da bi bil mogel svobodno nakup deviz z lastnimi sredstvi. Dokler pa to ne bo urejeno, bi morali delovati, ki so na voljo za napredke televizijskega omrežja, dajati le proti plačilu z lastnimi dinarskimi sredstvi, ne pa v obliki dotacij ali kako drugače.

Na seji so poudarili, da obstajajo še predpisi, ki ovirajo prilagoditev radijskih in televizijskih zavodov novim pogojem gospodarstva. To ne sme zadržati že začete pozitivnega procesa.

Ljubljana se je včeraj zbudila vsa bela. Slana! Foto: Busić

Mraz v Sloveniji in Črni Gori

Ljubljana, 22. novembra. Slovenijo je včeraj zajela močna ohladiitev. V noči od torka na sredo so vremenske postaje zabeležile za ta letni čas dokaj nizke temperature. V Celju in Postojni je bilo 10, v ostalih krajih pa od 5-9 stopinj pod ničlo. Na Kredarici je bila temperatura 1 stopinja pod ničlo, v Kopru pa 1 stopinja nad ničlo. Vremenoslovci računajo, da se bo v prihodnjih dneh poboščalo, temperatura pa se bo dvignila.

Titograd, 22. nov. (Tanjug) V največjem delu Crne gore je temperatura močno padla. Povsod v severnih krajih republike je padla davi pod ničlo. V Titogradu pa 3 stopinje pod ničlo. Zanimivo je, da je znašala temperatura v Baru davi eno stopinjo pod ničlo, kar se zgodi v Črnogorskem Primorju v tem času zelo redko.

OB OBISKU SINDIKALNE DELEGACIJE MALIJA V SLOVENIJI

Iz kolonializma v socializem

Delo malijskih sindikatov se prilagaja problemom in potrebam vsakega posameznega obdobja v družbenem razvoju

LJUBLJANA, 22. nov. — Danes je prispela na obisk v Slovenijo sindikalna delegacija republike Mali, ki je že dalj časa gost Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. V delegaciji so generalni sekretar Zveze delavcev republike Mali MAMADU FAMADI SISOKE, generalni sekretar sindikata poštnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev Malijske Republike BAKARI KARANBE ter predstavnica ženskih delavcev ANA TRAORE.

Gostje so danes obiskali tovarno »Litostroj«, na Okrajnem sindikalnem svetu v Ljubljani so se razgovarjali o delavskem in družbenem upravljanju ter komunalnem sistemu, popoldne pa je bil pri predsedniku Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Stanetu Kavčiču razgovor o vlogi sindikatov pri izgradnji našega sistema. Med bivanjem v Sloveniji bodo gostje iz Malijske Republike nekaj zdravstvenih ustanov in občin, ogledali si bodo Velenje, nato pa bodo odpotovali v Zagreb.

Mamadou Famadi Sisko je na vprašanje o delu in problemih malijske sindikalne organizacije odgovoril:

»V vsej naši republiki je manj delavcev kot v Ljubljanskem okraju — komaj 30.000. V kolonialnem sistemu je bil naš delavec stroj, ki ni vedel, za kaj in za koga dela, ob koncu meseca pa je dobil mizerno mezdno. Delodajalec so plačevali delavci po barvi kože. Tako se je lahko črni delavec še tako trudil, plačan je bil vedno

enako slabo. Delodajalec je »delal« tudi delavsko zakonodajo. Ko smo postali neodvisni, je bila prva naloga sindikalne organizacije zboljš

Industrijsko sodelovanje in zunanje-trgovinska blagovna izmenjava

V procesu mednarodne delitve dela je blagovna izmenjava nedvomno najmočnejši čimbenik, čeprav je le-ta doživela izredne spremembe tako po vsebini in strukturi kakor tudi po regionalni usmerjenosti. Nekoč tipična usmerjenost gospodarsko močno razvitih dežel s svojimi izdelki na svetovni trg gospodarsko nerazvitih področij ob sočasnem eksploatacijskem načinu preskrbovanja s surovinami je le še gospodarski in politični anahronizem. Prav tako pa je tudi sodobna blokovna koncepcija razdelitve sveta po svoji ekonomski vsebini in politični nasprotju s težnjami ljudstev, da bi namreč s pomočjo lastnega gospodarskega razvoja in po mednarodni delitvi dela dosegla boljše življenjsko ravno. Toda to je moč doseči le, če mednarodna blagovna izmenjava sloni na tesnem gospodarskem sodelovanju — zlasti na industrijskem področju — ter na ekonomski in tehnični pomoči.

Naša zunanjetrgovinska politika sloni na takih temeljih, četudi imamo še številne težave z lastnim gospodarskim razvojem in industrializacijo ter dokaj problemov, ki izvirajo iz deficitarnosti zunanjetrgovinske bilance. Dnevno se srečujemo s težavami pri izravnavanju blagovnih in plačilnih obratov do držav, s katerimi imamo dvostranske trgovinske in plačilne neravnovesje. Nasproti temu pa izstopa vsa realnost svobodnega tržnišča, kot analitična tehnika proizvodnih stroškov in valutnih nihanj s čedalje večjimi težnjami po integraciji. Tako nujno prihaja do izražanja gospodarske neskladnosti s posameznimi državami, neugodna struktura v blagovni izmenjavi ter neustrezna usmerjenost blagovnih tokov.

Le z dosledno dolgoročno zunanjetrgovinsko politiko je mogoče radikalno reševati take probleme vzporedno z lastnim gospodarskim razvojem. Velike možnosti za to imamo v našem industrijskem izvozu, zlasti se v izvozu kompletnih industrijskih objektov, ter v dolgoročnih sporazumih o industrijskem sodelovanju, dopolnilnih nakupih in prodajah, medsebojnih kreditiranjih in tehnični pomoči. Pri tem mislimo v prvi vrsti na one države, s katerimi nas vežejo tesne pri-

ske sodelovanje z gospodarsko nerazvitimi deželami, potem nam podatki jasno povedo, da smo šele na začetku, saj gre le okrog 15% celotnega jugoslovanskega izvoza v gospodarsko nerazvite dežele. Nedvomno pa so potencialne možnosti izredne. Značilni so premiki naše zunanje trgovine v zadnjih letih od poprej skoraj izključno evropskega tržišča na azijska in afriška območja. Vendar je to v absolutnih merilih še zelo skromno. Potrebni so veliki napor, da bodo prizadevanja prila do izražanja tudi v merilu naše celotne trgovinske in plačilne bilance. Najrealnejša pot do tega, mimo druge redne blagovne izmenjave, je v industrijski kooperaciji, ki odpira hkrati možnosti za dolgoročno organiziranje trga.

Večina teh dežel želi sodelovati z nami in čestokrat gre njihovo zaupanje preko mej naših možnosti, srečava pa se, žal, tudi z našo nesolidnostjo in neorganiziranostjo. Nedvomno smo v tehničnem pogledu že sposobni dati proizvode dobre kvalitete. Ze sam izvoz govori o tem. Leta 1953 smo izvozili 16,7% vrednosti proizvodov visoke obdelave, leta 1956 20,6%, v letu 1960 pa že 35,7%. To se-

veda potrjuje naš tehnični napredek, ostaja pa še vrsta vprašanj, ki so neresena. Eno takih vprašanj je projektiranje, izdelava kompletnih inženiringov in organizacija komercialno-tehnične službe med neposrednimi proizvajalci, izvozniki in nosilci zunanjih organizacij. Drugo vprašanje je usposobljenost naših organizacij v inozemstvu. Zlasti nismo uspeli organizirati še sposobnih komercialno-tehničnih birojev, ki bi urejali komercialna in tehnična vprašanja med projektantom in proizvajalcem v domovini ter investitorjem v tujini.

Prve izkušnje nam potrjujejo te pomanjkljivosti. Imamo primere, da smo prodali tovarno brez osnovnih načrtov, inženiringa in izdelanih tehniških postopkov, zato, razumljivo, tudi oprema ni odgovarjala, da ne govorimo o proizvodnji in ekonomičnosti. Lahko trdimo, da na teh področjih naša gospodarska praksa ne sledi političnim uspehom in splošni pripravljenosti za gospodarsko in tehnično sodelovanje. Na drugi strani se vse premalo zavedamo, da se težave z našim klasičnim industrijskim izvozom — pri tem mislim na proizvode prehranske industrije, elektro-industrije, kovinske industrije, lesne industrije in podobno — ne bodo zmanjšale, ker se bomo povsod, tudi na tržiščih gospodarsko nerazvitih dežel, nenehno srečevali s problemom proizvodnih stroškov v odnosu do konkurence. Se manj pa lahko računamo na organiziranje stabilnega tržišča za daljše obdobje.

Kljub težavam in znatnim pomanjkljivostim pri prvih nastopih s kompletnimi industrijskimi objekti v izvozu, imamo že pomembne sklenjene pogodbe o industrijski kooperaciji. Tak primer je pogodba Tovarne avtomobilov v Mariboru za proizvodnjo avtomobilov s tovarno EL NASSER, Cairo — ZAR, za dobo 5 let. Podobno pogodbo je sklenila industrija motorjev in traktorjev iz Rakovice o kooperaciji za proizvodnjo traktorjev. Sklenjene pogodbe o prodaji kompletnih industrijskih objektov in o sodelovanju imamo tudi v drugih azijskih in afriških državah. Zelo intenzivno se razvija industrijska kooperacija z indijskimi podjetji. V izdelavi pa je vrsta projektov in ponudb za različne države.

Industrijsko sodelovanje postaja iz dneva v dan pomembnejši faktor v naši zunanjetrgovinski izmenjavi, hkrati pa je tudi najprimernejši instrument naše gospodarske politike do gospodarsko nerazvitih področij Azije, Afrike in Latinske Amerike, čeprav je industrijska kooperacija z gospodarsko razvitimi državami prav tako zelo aktualna. In končno je to tudi instrument za trajnejšo stabilizacijo naših inozemskih trgovin, za izboljšanje strukture naše zunanjetrgovinske bilance in za stabilnejšo regionalno usmerjenost blagovnih tokov.

Stefan Sora

Podjetje »Iskra« in njej priključene tovarne postavljajo nove obrate v pasivnih krajih, kjer je veliko ljudi, predvsem žensk, ki bi se radi zaposlile. Tako rešujejo dva problema: pospešujejo razvoj zaostalih krajev in nimajo skrbri za stanovanja delavcev. Delavke se hitro priučijo delu. — Na sliki: Mlada delavka pri izdelovanju sestavnih delov za električne naprave v tovarni »Tela«, ki je v sestavi »Iskre«.

Foto: inž. Lojze Čampa

Potrošnja vse pomembnejši vir dohodkov komune

Zelo pogosto in ob raznih priložnostih ugotavljamo, da zaostajajo za splošnim gospodarskim napredkom prav tiste gospodarske dejavnosti, ki služijo dvigu standarda prebivalstva. Njihovo zaostajanje postaja z vsakim dnem bolj očitno in povečuje težave, ki jih taka neenakomerna povzročajo v gospodarstvu. To zapažamo predvsem v trgovini, gostinstvu in obrtniških uslugah, čeprav zaostaja tudi proizvodnja, potrebna za izpolnitev asortimana v lokalnem merilu.

Take ugotovitve navajajo na trditve, da je zaostajanje teh gospodarskih dejavnosti posledica premajhnega zanimanja in prizadevanosti družbe kot celote, predvsem pa komune, ki je neposredno odgovorna za standard svojega prebivalstva.

Ni še daleč za nami čas, ko je edini resnejši dohodek za družbo in komuno prihajal izključno iz osnovnih gospodarskih dejavnosti. Tako stanje je ustvarjalo tudi interes za investiranje v te gospodarske panoge do te mere, da lahko govorimo o dezinvestiranju drugih. Interes za investiranje v »rentabilnejše« gospodarske dejavnosti je v precejšnji meri podpirala tudi politika cen, ki je omogočala akumulacijo. Predvsem, da celo izključno v tistih gospodarskih dejavnostih, ki so trenutno predstavljale največji interes družbe kot celote. Nasprotno pa je v drugih panogah z administrativnim vmešavanjem omejevali kakršnokoli kopičenje, kar so dosegali z nizkim odrejanjem marž ali pa zadrževanjem maloprodajnih cen na najnižji ravni.

Z uvajanjem novega gospodarskega sistema so se te razlike postopno odpravljale in se še vedno odpravljajo. Danes lahko trdimo, da smo pred resničnim izenačenjem vseh gospodarskih dejavnosti v odnosu na družbo kot celoto, kar bi moralo imeti za posledico tudi izenačenje odnosov do vseh gospodarskih dejavnosti. Vendar s tem še ni tako, ker se pri uporabi družbenih sredstev, zbranih na različnih stopnjah za investicije v gospodarstvo, še vedno vodi politika favoriziranja ne sicer več »rentabilnejših«, toda »za družbo potrebnijših«.

Novi gospodarski sistem še posebej trenja dosedanje odnose med komuno in gospodarstvom. Če trdimo, da je glede na celotno družbo že prišlo oziroma prihaja do popolnega izenačenja vseh gospodarskih dejavnosti, pa moramo pribiti, da so te spremembe bile posebno ugodne za komuno in njeno politiko standarda. Kakor je nekdanji bil glavni vir dohodka skoro izključno iz proizvodnje, tako postaja vedno bolj važen vir dohodka v komuni potrošnja. Tako sprememba je popolnoma razumljiva, saj je njen osnovni namen obrniti vso pozornost komune na rešitev tistih poredih vprašanj, za katere je predvsem odgovorna. Če primerjamo današnje virov dohodkov komune iz gospodarstva z vložnimi sredstvi, potem je dohodek komune iz proizvodnje v odnosu na potrošnjo kakor 1 : 10.

Le pri enakih odnosih bi morala komuna posebno v današnjih pogojih skrbeti za to, da se na njenem področju ne samo ustvarja dohodek iz proizvodnje, temveč tudi za to, da so tako ustvarjeni dohodek v največji možni meri trošni na njenem področju. Kakorkoli taka trditve izgleda kot poziv na avtarkijo, je v bistvu vendarle točna in ekonomsko upravičena ter družbeno pogojna. Najvišji del osebnih dohodkov se troši za normalno vzdrževanje delavcev in njihovih družin in kaj je bolj naravnega, kot da te svoje potrebe v največji možni meri zadovolji na mestu svojega prebivališča. Razen tega pa s tako politiko komuna na istem dohodku participira dvakrat in si še omogoča ustvarjanje novih delovnih mest predvsem za tisto delovno silo, ki jo je sicer težje zaposliti v proizvodnji. Pri pogojih, ki govorijo neposredno v znatno večjo korist od ustvarjanja tega dohodka iz potrošnje, pa bi bilo pričakovati, da bi komune svojo intereso usmerile izključno na to področje.

Kljub vsemu pa ugotavljamo, da proces spreminjanja dosedanje politike investiranja ne gre tako hitro, kot se spreminjajo gospodarski instrumenti n-mu v prid. Na enega od zelo važnih vzrokov smo že opozorili, toda ta ne bo prenehala sam po sebi, ker bo družba v lastnem interesu še vedno iz skupnih sredstev podpirala razvoj primarnih dejavnosti. Odnosi bi se lahko menjali tudi v tej smeri, sklade komune uporabljajo predvsem za to, da pospešeno rešujejo tista vprašanja, ki vedno bolj postajajo politična in odpirajo širše možnosti za dejavnost komune na področju standarda.

Ne gre več torej za vprašanje interesa in stimulacije za razvoj postranskih gospodarskih dejavnosti, teh je sedaj dovolj, pa pa za spoznanje teh možnosti in preorientacijo v miselnosti naših komun in naših komunalnih delavcev. an.

France Boštjančič

ZA DESET TISOČ STANOVALCEV STANOVANJSKI BLOK

V Beogradu, na levi obali Save, blizu novega mostu, bodo prihodnje pomlad začeli graditi novo stanovanjsko naselje, ki bo hkrati tudi največja stanovanjska skupnost v mestu. Zgradili bodo stanovanjski blok za deset tisoč ljudi. Razen stanovanj bodo v tem naselju tudi vsi drugi potrebni objekti, tako da

bo to pravzaprav mesto v malem.

Novo mesto v malem je zamišljeno tako, da bo prihodnjim stanovalcem zagotovljen popoln mir in da bodo imeli na voljo veličansko zeleno površino. Skozi to stanovanjsko skupnost ne bo speljal mestni ali medmestni promet.

Na Izlanski cesti so pričeli z gradbenimi deli. Zaradi pogrezanja tal je bilo gradbeno podjetje »Slovenija ceste« primorano pešene podaljške mostu porušiti. Prišli so z gradnjo betonkega cestnišča, ki bo podaljšalo že izgrajeno cesto na mostu za 44 metrov na obe strani. Foto: J. Lamprecht

Servisna dejavnost počasi napreduje

S seje obrtno-komunalne zbornice LRS

V Ljubljani je bila prejšnji teden seja predsedstva obrtno-komunalne zbornice Slovenije, kjer so razpravljali o organizaciji servisne dejavnosti industrijskih in trgovsko-izvoznih podjetij. Naša podjetja izdelujejo in uvažajo vedno več gospodinskih električnih aparatov, radijskih sprejemnikov in avtomobilov, razvoj servisne dejavnosti pa ni v skladu z vedno večjimi potrebami. Bistvenega napredka na tem področju ni, kljub temu pa smo letos dobili v Sloveniji 38 novih servisnih delavcev, ki so jih odprla uvozna in industrijska podjetja.

Servisna dejavnost v sklopu storitvene obrti se bori z velikimi težavami. Delavnice so večinoma v skrajno primitivnih prostorih, ki one-mogočajo, da bi se razvila sodobna servisna služba v

pravo industrijo storitev. Občinski organi bodo morali spremeniti svoj odnos do servisnih podjetij. Za postavitev, opremo in rekonstrukcijo tovrstnih obratov je zelo težko najti finančna sredstva, čeprav ureditev teh stvari — v primerjavi z investicijami za industrijo — ne zahteva velikih denarjev. Obstojeca servisna podjetja ne morejo rešiti tega problema z lastnimi sredstvi.

Kljub temu, da v prodaji ne bi smelo biti industrijskih izdelkov, za katere ni zagotovljenih rezervnih delov, takšne izdelave v trgovinah prodajajo. Tovarne ne izdelujejo dovolj rezervnih delov, oziroma jih pre malo nabavljajo v tujini. Servisne delavnice ne dobijo nadomestnih delov, kljub temu da imajo pogodbe s proizvajalci in imajo zaradi tega velike

težave. Značilen je primer iz Novega mesta, kjer so hoteli ustanoviti delavnico za popravilo radijskih sprejemnikov. Razgovorjali so se s predstavniki zagreboške tovarne radioaparotov, kjer so jim dejali, da jim rezervne dele lahko dobavljajo samo v okviru garancijskega roka. Po poteku garancijskega roka torej za popravilo radioaparata ne bi dobili nadomestnih delov in bi tak aparat, katerega cena ni najnižja, po tem poteku odslužil.

Posebno pereče je tudi pomanjkanje avtomatiziranih delavnic. Najlažje bi povečali kapaciteto teh obratov tako, da bi razširili obstoječe delavnice in vsaj delno odpravili razliko med potrebami in možnostmi, ki je na tem področju še posebno opazna.

J. J.

MNENJE IN KRITIKA

Znova: trdovratne tradicije

Ob plenarnem zasedanju Republiškega odbora Sindikata delavcev tiska in papirja Slovenije je bil 9. t. m. objavljen v »Delu« komentar z gornjim naslovom. Ni moj namen polemizirati s stališči, temveč bi rad ugotovile le dopolnil ter jih osvetlil še z druge strani.

Iz poročila Ferda Majdica ter iz razprav, v kateri je sodeloval tudi sekretar GO Ljubo Cvarčević (ne Majcen in Marković, kakor je bilo zapisano v uvodu tega članka), veje prizadevanje, da bi se še večjo vlogo odpravljali zavirajo hiter razvoj modernizacijo proizvodnje in poglabljanje socialističnih odnosov v grafiki in papirni industriji. Zato se je plenum zadržal predvsem ob njih. To pa je tudi zavedlo pisca, k ugotovitvi, da v grafiki industriji zaradi pomanjkanja nekaterih vrst strokovnih delavcev te delavce preplačujejo, oziroma da ti izsiljujejo boljše pogoje, izkoriščajoč tak po-

ložaj. Nedvomno je še tu pa tam kak osamljen primer, napak pa bi jih bilo posploševati. Toda iz članka pa le dobim bralec vtis, da je v grafiki kolektivnih precej naravnost. Javnost pa je vse premalo seznanjena s položajem grafične industrije, čeprav prihajajo proizvodi teh delavcev najpogostejše v njihove roke. Zato grafični delavci sami niso gleda tega dovolj storili, žal pa so tudi vse pre-pogosto deležni greje in manj, ali nikakršne spodbude. Kaj šele pohvale! In vendar so pričeli po osvoboditvi delati z blizu 30% manjšimi kapacitetami pa so v 15 letih za sedemkrat povečali proizvodnjo ob relativno majh-

nih možnostih razširitve in modernizacije opreme.

Razumljivo je, da se v takih razmerah pojavljajo izredno težki in večkrat na višje neresljivi problemi. Na splošno razvoj pa odpira perspektive tudi kolektivom grafične industrije in vedno odločneje postavlja v ospredje rešitev teh problemov, med njimi tudi zahtev po organizaciji sodobnejše proizvodnje, delitvi dela in tesno s tem v zvezi, zahtev po kadrih, ki bi bili sposobni obvladati in razvijati najsodobnejšo proizvodnjo.

Zato je povsem razumljivo, da je plenum posvetil tolikšno pozornost organizaciji strokovno učnih ustanov. Grafični center za šolsko in pošolsko izobraževanje, ki je bil ustanovljen letos in ne že lani se res bori s hudimi težavami, saj nima primernih prostorov ne za šolsko in ne za pošolsko izobraževanje, nima dovolj učnega osebja itd. Iz tega pa vendarle ni moč sklepati, da se nikamor ne premakne.

Center je že pričel z delom na reformiranju rednega strokovnega šolanja tako, da bi omogočil strokovno šolanje na vseh stopnjah od najnižjega delavca do tehnika in obratnega inženirja. Center pripravlja programe za priučevanje na delovnih mestih za tako imenovane bivše »polkvalificirane« delavce. V tem času je bila tudi vrsta posvetovanj s kolektivi, s centrom v Zagrebu in drugimi vzgojnimi ustanovami, prirejajo seminarje itd. Seveda v mnogih stvareh se ni enotnih gledišč, vendar to ne iz od-pora, temveč v težnji, da bi našli najustreznejše rešitve.

Zato je misel, da so grafični delavci proti tehnikom in inženirjem, proti visoki in višji grafični šoli v Zagrebu nesmiselna.

Med kmetovalci so tudi taki, ki so prodali samo 40 ali 50 kg pšenice. Če bo od-kupna cena ustrezala, pa je bodo imeli prihodnja leta več, ker bodo v pridelovanju tudi več vlagali. J. Petek

Pšenico je bolje prodati kot pokrmiti

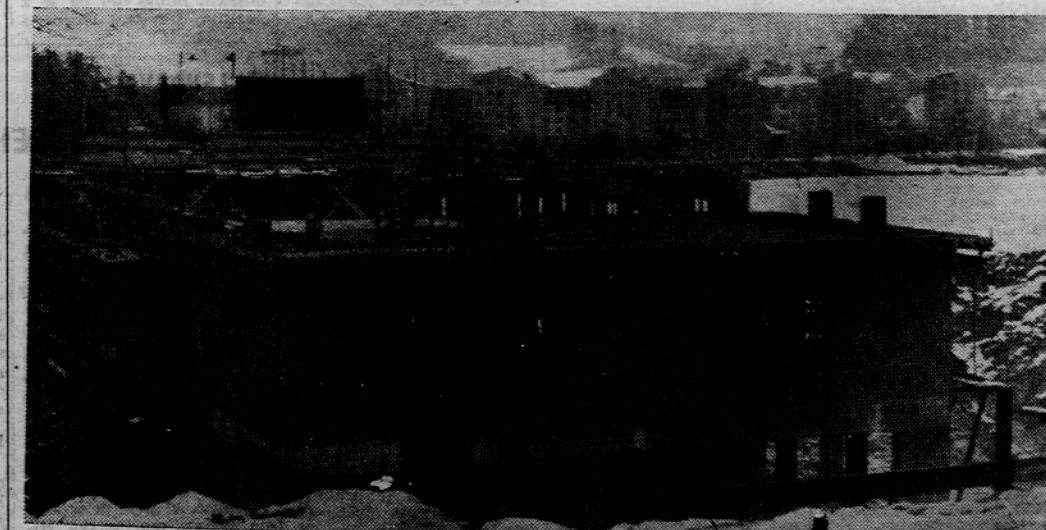
Tako ugotavljajo mnogi zasebni kmetovalci in se po tem ravnaajo

Na sedanjem območju kmetijske zaloge niso zadostne v razpisu so zasebni kmetovalci nam proučali je okoli tri vagone pšenice, levo, po zaupni žvepi pa že 11 vagonov pšenice. Pročaja pšenice je še bolj porasla na območju kmetijske zadruge v najamni, ki je že okupacija 14-krat toliko pšenice kot lani. V zadruzan menijo, da je odkup pšenice tako porastel predvsem zaradi boljše odkupne cene, nekaj tudi zaradi večjega pridelka, ki pa zaradi manj ugodne letine, kot je bila lanska, ni bil posebno velik. Lani so dobili kmetovalci za kilogram pšenice 35 din, letos pa jim za druga plačuje 40 din in obdrža zase samo 1 din marže in premijo.

Priključno še, kaj pravijo kmetovalci, ki prodajajo pšenico. Alojz Kostanjevec, kmetovalec v Novi vasi, je povedal, da zaradi nizke odkupne cene prejšnja leta ni prideloval mnogo več pšenice, kot je je rabil za družino. Prodajal je ni nobeno leto vse do letos; če je je zrastle več, kot je rabil za hrano, je pokrmil živino. Pri sedanjih višjih cenah pa se pšenice ne plača dati živini. Sicer je sedanja odkupna cena še neke na meji, ko živinorejci začnejo računati, kaj je gospodarsko bolj opravljeno, ali jo prodati ali z njo piti živino. Če bi pital mlado živino, ki bi krmo dobro izkoristila,

morda se sploščalo pšenico dajati živini, stari živini pa se nikakor ne plača. Podoben menijo tudi drugi kmetovalci, zato pšenico prodajajo. Sicer pa je za prihodnjo žetev določena še višja odkupna cena, zato bodo prihodnje leto kmetovalci še raje prodali pšenico.

Anton Kukovec iz istega kraja pa je med drugim povedal, da je letos posejal več pšenice kot prejšnja leta. K temu sta ga spodbudili dve stvari: prvič to, da ima pšenica boljše ceno, kot jo je imela prej, in drugič, da se ne bi preveč mučil pri delu, ko ima premalo delovne sile. Z drugo je sklenil pogodbo o proizvodnem sodelovanju, v kateri med drugim stoji, da mu bo zadruga po-žela s kombajnom. Garantirana cena pšenice, določena za pridelek v prihodnjem letu, mu ustreza. Dodal pa je, da bi kmetovalec močno ustregli, če bi uvedli podobno sistem garantiranih cen, kot imamo pri pšenici, tudi za druge pridelke. Ob garantiranih cenah bi se kmetovalci lahko preusmerili samo na pridelovanje nekaj kultur; pri sedanjih nestabilnih cenah pa morajo najprej pridelati vse, kar rabijo doma, za prodajo pa morajo imeti več kultur, da nekatere, ki imajo tisto leto boljše odkupno ceno, krijejo zgrubo pri tistih, ki imajo najnižjo ceno.

Ravne na Koroškem so se razvile po vojni v pomembno industrijsko središče. Tam, kjer je bila večeraš je gmajna, so zrastle danes številni bloki in stolpnice, ki nudijo prijeten dom ravnemskim železarnic. Pa tudi za razvedrilo in zdravje je treba poskrbeti. Zato gradijo zdaj med novo gimnazijo in stadionom Dom telesne kulture, kjer bodo spravili pod streho celo vrsto športnih panog. V spodnjih prostorih doma bo celo 25 m dolg plavalni bazen, ki ga bodo polnili s toplo odpadno vodo ravnemskih železarn. Isto vodo, ki zdaj neizkoriščena teče v Mežo, bodo uporabili tudi za ogrevanje prostorov doma. — Na sliki: gradnja novega Doma telesne kulture, v ozadju novi stadion in novo naselje na Čevlju. — N. I.

Pisma bralcev

Nepravilnosti pri pošiljanju v zdravilišča

Tovariš urednik!

V dnevniku »Delo« sem prebral misli o prosti izbiri zdravnikov in zdravstvenih zavodov. Iz sestavka sklepam, da nekaj tesar pri uveljavljanju svobodne izbire povzroča tudi pasivno plačevanje zdravstvenih storitev in nekaj drugih negativnih pojavov. Menim, da je administrativno omejevanje svobodne izbire zdravnikov neuporabno, saj prav življenjske ustvarjalne in zdravstvene in socialne problematike. Navedbi pa bi, da je poleg nabave in predpisovanja zdravil zelo kritično tudi odobracanje zdraviljenja v termalnih in drugih zdraviliščih. Dogaja se, da komuniste včasih pretirano varčujejo z denarnimi sredstvi zavodov socialnega varovanja, včasih pa dajejo dovoljenja za zdraviljenje v zdraviliščih ljudem, katerim to ni tako nujno potrebno. O tem govori tudi sestavek, ki je bil objavljen v »Delu« konec oktobra pod naslovom »Zdravilišča — ali tudi zabavišča«. O tem, da sem in tja pošilja v zdravilišča tudi osebe, ki takega zdraviljenja niso nujno potrebne, sem se tudi sam prepričal. O njih pa vedo marsikaj povedati tudi prizadeti zavarovanci, ko se pritožujejo, da v njihovi priložnosti niso dobili dovoljenja za zdraviljenje v zdraviliščih. Tako zdraviljenje so že zavrnili pri diagnozah, kot je naslednja: gibljivost hrbtenice je močno zmanjšana, priklon je s popolno mogoč hrbtenico. Obratno kolikor je zmanjšano in boleče, termalno zdraviljenje je indicirano.

Ker se nekaterim zavarovancem in svojem tudi pri takih diagnozah ne odobri termalnega zdraviljenja in ker tak primer ni osamljen, se mi zdi primerno stvar posredovati javnosti. Zdi se

mi pravilo, da tudi zavarovanci neposredno govorijo o zdravstveni službi in službi socialnega zavarovanja, ne glede na to, da imajo svoje zastopnike in predstavnike tudi v teh ustanovah, ki pa kljub temu premalo upoštevajo potrebe zavarovancev. Kritike na račun pošiljanja v zdravilišča izražajo zavarovanci sami pa tudi lečeči zdravniki in specialisti. Ko pa se bolan človek odloči za pot v zdravilišče na svoje stroške, ko ga k temu prisili huda bolečina, se pa v zdravilišču izkaže, da je indikacija za zdraviliško zdraviljenje še kako dokazana. Zdraviliški zdravnik se čudi, zakaj komisija takemu bolniku ni odobrila zdraviljenja v zdravilišču, zlasti se, ker imata tako zdravnik kot zavarovavec priložnost videti, da prihajajo v zdravilišča na stroške socialnega zavarovanja dostikrat veliko bolj zdravi ljudje.

Franc Grandovec,
Domžale, Ljubljana 124

Mar je res pretežko?

Tovariš urednik!

Iz leta v leto smo ugotavljali, da v Ljubljani primanjkuje kinodvoran. Zato smo se seveda vsi razbesevali, ko smo zvedeli, da je Gospodarsko razstavnišče odstopilo svojo veliko halo A Kinematografskemu podjetju Ljubljana. Prav je tudi, da bodo tam predvajali take filme, ki pritegnejo največ gledalcev.

V soboto sem poslušal na ljubljanskem radiu pogovor s predstavnikom Kinematografskega podjetja tov. Kastelicem, ki je govoril o težavah, na katere so naleteli ob uvedbi tega kinematografa. Vse sem razumel, le tega ne, da ne najdemo rešitve, kako bi oštevilčili seje.

Dogaja se namreč, da je za nekatere predstave na GR tako velik naval, da se ljudje skoraj vbojajo, ko se pritožujejo v dvorano. Če ne so namreč enotne, tako da si človek lahko izbere

sej, kjer hoče. To pa ne drži, ker znajo močnejši tisti, ki si je vstopnico prislužil dovolj zgodaj, tako kaj lahko dobi najslabši sedež, boljše pa tisti, ki je kupil vstopnico tik pred predstavo, pa je krepkejši. Zadevo bi se dalo urediti kaj preprosto. Saj ni treba oštevilčiti sedežev — če to res ni mogoče. Dvorano je mogoče z nekaj črtami na tleh razdeliti v več prostorov, za katere naj bi bile cene različne. Če ni mogoče delati razlik v cenah — pa bi bilo vendar zelo enostavno, ker bi na njih pisalo le, za kateri prostor velja — pa naj bi bile enake cene, vendar bi kupec lahko izbral prostor. Tisti, ki bi čakal v vrsti, naj ima prednost izbire pred tistimi, ki pride v zadnjem trenutku!

Tako so zadevo uredili v mnogih manjših posebnih kinodvoranah, pa ne vem, zakaj v Ljubljani ne bi znali?

Anton Korun
Okiškega 22
Ljubljana

Še kar po starem

Tovariš urednik!

V »Delu« z dne 17. t. m. sem čitala članek »Epidemija zlatenice in položaj v Sloveniji«. V članku poudarjate, da se bo pri prodaji žit uvedel strogi higienski red. V tej zvezi naj omenim, da ste večkrat pisali o nehijski prodaji kruha. Pisali ste, da bodo morali prodajalci kruha prijemati kruh s polniliščno vrečko.

Ugotoviti moram, da se ti ukrepi povsod še ne izvajajo. Sama kupujem kruh v Poljanski pekarni ali pa v mlekarni v novem bloku na Ambrozevem trgu. V obeh prodajalnih ohijskem ravnanju s kruhom se ni kakega posebnega sledu. V Poljanski pekarni, kjer je ves dan velik promet, sta nastavljeni dve prodajalji. Zakaj ne bi ena pobirala denarja, druga pa izdajala kruh? Tako pa se meša de-

nar s kruhom. O kakšni polniliščni vrečki ni govorja. Podobno je v mlekarni na Ambrozevem trgu. Že večkrat sem v obeh prodajalnicah lepo opozorila na higieno pri prodaji kruha, pa nič ne začne. Posode, ki so namenjene za denar, ne služijo svojemu namenu. Prodajalca in kupca polagajo denar na mizo, potem pa na isto mesto kruh. Zato se prav nič ne čudim, če se razne bolezni tako hitro širijo, saj se prav z denarjem bacili najhitreje raznašajo.

Ana Tomšič, Ljubljana

Tokrat o »Dravah«

Tovariš urednik!

Pred nedavnim je nekdo v tej rubriki kritiziral slabo lepljenje cigaret »Zeta«. Na njegovo kritiko je odgovoril zastopnik Tobacne tovarne v Ljubljani in strokovno obrazložil vse veroke, zakaj je tako.

Ker je torej o cigaretah »Zeta« že vse povedano, naj se oglasim kot kadilec cigaret »Drava«. Poseben povod za to pismo je podaritev, saj kadilec cigaret »Drava« sedaj pričakujemo, da bodo izdelki dobri. Šel sem namreč svoje tovarne, ki pravi, da bodo sedaj »vlečki do konca«. Druga me je vprašala, če tudi jaz dobim tako slabe »Drave« kot on. »Ena ali dve stročnici sta prazni, druge cigarete so trde kakor drenovi klini. Težko jih prižgem. Če jih malo povajam, se razpočijo. Tobak zleti po tleh, med prsti ostane samo še kakšno kosce.« Spet tretji znanec je predlagal, da bi »Drava« pridali papirčke, in sicer na vsakih 100 cigaret »Drava« en zavojček papirčkov; tako bi v »križah« le cigarete previjali; potem ne bi kritizirali tovarne.

Res bi bilo dobro, da bi »Drave« zmečkali, jih previjali in lepo osilili. Potem bi bilo mnogo boljše kot je sedaj.

August Fabjančič
Senovo

MARIBOR • CELJE • MURSKA SOBOTA • VELENJE • RAVNE • PTUJ

Program organizirane proizvodnje pšenice so presegli

PTUJ

Po občinskem programu bi morali letošnjo jesen v ptujski občini posejati 1170 hektarov pšenice v organizirani proizvodnji. Od tega naj bi posejalo 270 ha kmetijsko gospodarstvo, drugih 900 ha pa zadruga v proizvodnem sodelovanju z zasebnimi kmetovalci. Setev je končana z zelo ugodnimi rezultati. Kmetijsko gospodarstvo je posejalo pšenico na predvidenih površinah, močno pa je preseglo program setve drugih žit: ječmena, soržice in rži, s katerimi bo povečalo pridelave živalske krme.

Občinski program organizirane proizvodnje pšenice pa so v celoti presegli za 24 ha. Pri tem ima največji zaslug kmetijska zadruga »Jozef Lacko« v Ptuj, ki je namesto 250 ha posejalo v proizvodnem sodelovanju s kmetovalci kar 356 ha. Tudi kmetijska zadruga v Hajdini je namesto 120 ha zajela v proizvodno sodelovanje 125 ha pšenice. Te uspehe so v občinskem merilu zmanjšale zadruga, n. pr. v Lovrencu, ki je namesto 190 ha zajela v proizvodno sodelovanje le 120 ha pšenice, na tudi kmetijska zadruga Haloze, ki je svoj proizvodni program 120 ha pšenice izpolnila le z 88 ha.

Kako je mogla nastati tako velika razlika pri izvajanju proizvodnega programa n. pr. med ptujsko in lovrensko zadrugo? Na uravi kmetijske zadruga v Ptuj so povedali, da so svoj delež v občinskem programu — 250 ha — ob začetku sklepanja pogodb za jesensko setev povedali in napravili lasten proizvodni program za 350 ha.

To so storili po oceni razpoložnosti, med zasebnimi kmetovalci in sodelovanjem zadruga. Da svojih sil niso omejevali, je posazala izpolnitev tega programa. To nalogo in še druge s podobne so opravili z desetimi kmetijskimi tehnikami, ki so začeli polniti kmetovalcem in sklenili pogodbe s kmetovalci po uravničenju žetvi pšenice. Pravilo, da bodo v prihodnem letu zaposlili še deset tehnikov, ki bodo ustrezno vodili proizvodni proces vseh kmetijskih kultur. V vsebni ali neuspehu pri izvajanju programa se je torej pokazala sposobnost zadruga vodstva in podpornosti tistih članov kolektiva, ki so sklenili pogodbe s kmetijskimi tehnikami.

Tudi odlok o minimalnih agrotehničnih ukrepih pri pridelovanju pšenice so v ptujski občini dobro izvedli. Od 420 ha zemljišč, zaletih z odlokom, so sicer posejali na predpisu na 411 ha; samo 11 kmetov ni upoštevalo odloka. To so dosegli z dobro organizacijo

in kontrolo priprav na setev, saj so se pred setvijo pomenili z vsemi 1172 last-

niki takšnih zemljišč. Kmetijski strokovnjaki, še naprej skrbijo, da bodo kme-

tolavci tudi dognjevali tako, kot je določeno v odloku.

J. Petek

Traktoristi so orali tudi v slabem vremenu, ko se je bilo treba toplo obleči, da je bila setev pravočasno opravljena.

Foto: J. Petek

MARIBOR

Razširjen program dedka Mraza

Obširne priprave na letošnjo proslavo novoletne jelke v Mariboru objublja otrokom in mladini več zabave, kot so je imeli lani. Večje prireditve, ki jih lahko imenujemo tudi osrednje, bodo na razstavišči Mariborskega tedna, na Trgu svobode in pred kadetnico na desnem bregu Drave. Med temi prireditvenimi kraji bo potoval dedek Mraz z velikim spremstvom pravilničnih bitij, vesoljskih potnikov in seveda tudi s potrebnimi raketa in različnimi pomožnimi sredstvi, kar bo razvrščeno v 12 skupin.

Pri proslavi novoletne jelke za najmanjše in mladino namerna sodelovati tudi mariborsko poklicno gledališče. Pripravlja tri znana mladinska dramska dela: Izlet Pika Nogavička in Jurček. Če bo za te predstave dovolj zanimanja, se bo do vrstila ves mesec december, da si jih bo lahko ogledalo čimveč mladine, tudi s podeželja. Dobro bi bilo organizirati skupinske obiske, ki bi jih gmočno podprli mariborski delovni kolektivi.

Mariborska proizvodna podjetja objublja, da bodo na razstavišču Mariborskega tedna pripravila veliko najhujše izdelkov. Ta sejem bo trajal od 20. decembra do konca leta, s najrazličnejšim blagom pa bo najbolj založen zadnje tri dni v tem letu. — J-k

ZA PROSLAVO DNEVA JLA VELIKA RAZSTAVA

Osrednja proslava dneva JLA (Jugoslovanske ljudske armade) v mariborskem okraju bo letos v prostorih razstavišča Mariborskega tedna. Mariborski garnizon bo v sodelovanju z muzejem narodnoosvobodilne borbe v Mariboru pripravil veliko razstavo, ki bo pokazala rast naše ljudske armade od prvih partizanskih enot do sedaj. Tudi v več drugih krajih mariborskega okraja pripravljajo proslave dneva JLA in obiske šolske mladine v vojašnice te pripadnikov armade v šole in industrijska podjetja. V okviru pouka bodo v šolah seznanjali učence z razvojem naše ljudske armade in z njeno vlogo v napetem mednarodnem ozračju; o tem namenjajo pisati tudi šolske naloge. — J-k

REKONSTRUKCIJA TOVARNE »ZLATOROG«

V tovarni »Zlatorog« so letos končali rekonstrukcijo na napravah za proizvodnjo mila, pralnih praškov in detergentov. Ta rekonstrukcija ima svoje opravilo, ker so tako izboljšali kvaliteto izdelkov in dosegli

mnogo večji učinek pralnih sredstev. Na teh napravah lahko sedaj v kolektivu izdelajo najkvalitetnejše izdelke, ki se lahko merijo z izdelki te vrste na evropskem tržišču. Za modernizacijo proizvodnega postopka namenjajo kupiti še

polnilni stroj za polnjenje pralnih praškov in detergentov, s čimer bodo precej prihranili na stroških in izboljšali kakovost pakiranja. Prav tako proučujejo možnosti za izvoz pralnih praškov in detergentov. — ki

Sotla poplavlja

Poleti je rečica Sotla, ki razmejuje slovensko in hrvaško republiko, skromna kot potok. V letošnjih novembrskih dneh pa se je dvakrat razlila po dolini, čeprav so ponekod odstranili jezove, presekali najhujše ovirke in jo vzravnali, ko so gradili obšolsko železnico. Včasih je poplavljala tudi po osemkrat na leto. Obšolska vodna skupnost, ki so jo osnovali nekako pred tremi leti, poskuša iztrgati vodovodni kanal 300 m travniških površin na Imenskem polju. Ob Sotli so posekali grmičevje, jo deloma regulirali, po dolini izkopali jarko in položili odtokne cevi, toda dokončne rešitve še ni.

Nedvomno bo treba še mnogo storiti, da bodo dovolj rešili obšolsko povodje. Najprej bi bilo treba urediti dovolj ravno pot do ustja Sotle, potem pa regulirati še Mestniščico, Bučo in Bistrico, toda brez sodelovanja gospodarskih faktorjev z obeh strani Sotle to ne bo kmalu izvedljivo.

Šolarji ne smejo čakati na dežju

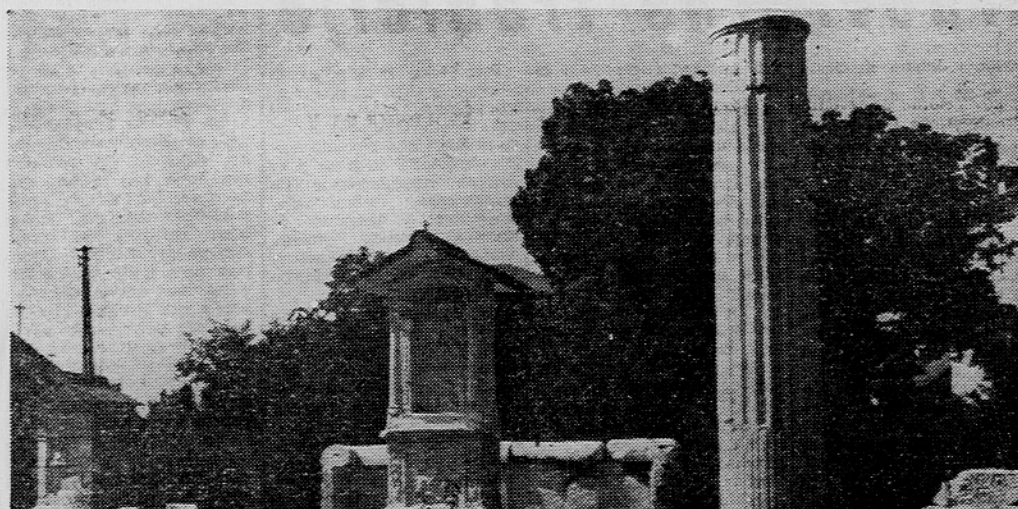
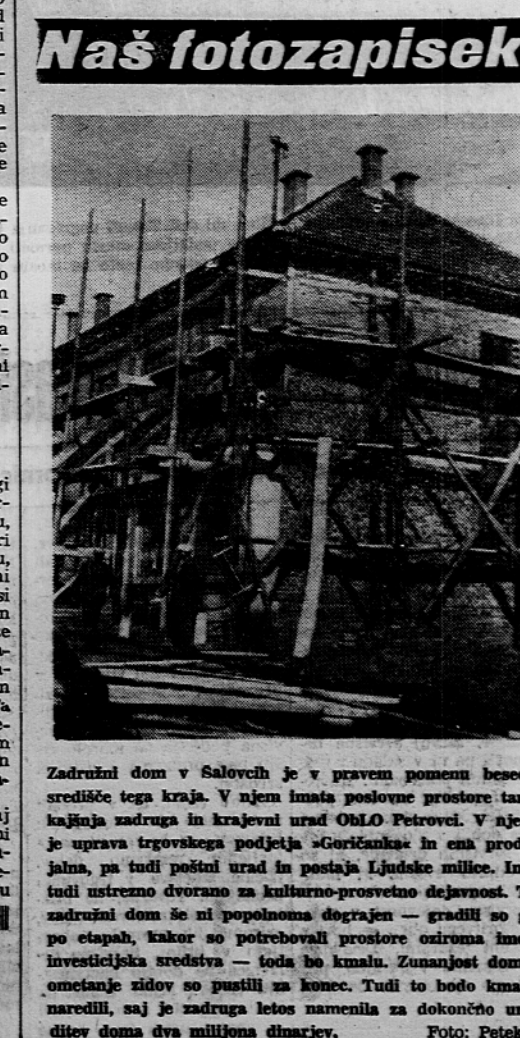
Ob novi obšolski prosti postajališču v Zagorcih Selih, v Podčetrku, Pristavi in Sentvidu pri Groblnem. V Podčetrku, kjer v neposredni bližini n. nobene strehe, so si otroci, ki se vozijo vsak dan v kumrovo šolo, da bi se zaščitili pred vetrom, mrazom in dežjem, sami postavili kolibo iz koruznice in podobnega materiala. Tam jim je nudila zatočišče. Železniški organi pa so v tem videli žalitev, sramoto in se otroško kolibo hitro zažgali.

Otroci, ki jih ni malo, saj mora ves sedmi in osmi razred v Kumrovec, so žalostni, ker morajo navsezgodaj spet stati na mrazu

Naš fotozapisek

Zadružni dom v Salovcih je v pravem pomenu besede središče tega kraja. V njem imata poslovne prostore tamkajšnja zadruga in krajevni urad OMO Petrolci. V njem je uprava trgovskega podjetja »Goričanka« in ena prodajalna, pa tudi poštni urad in postaja Ljudske milice. Ima tudi ustrezno dvorano za kulturno-prosvetno dejavnost. Ta zadružni dom še ni popolnoma dograjen — gradili so ga po etapah, kakor so potrebovali prostore oziroma imeli investicijska sredstva — toda bo kmalu. Zunanost doma, ometanje zidov so pustili za konec. Tudi to bodo kmalu naredili, saj je zadruga letos namenila za dokončanje ureditev doma dva milijona dinarjev.

Foto: Petek

Rimsko grobišče iz II. stoletja, rekonstruirano v Sempetru v Savinjski dolini, si je letos ogledalo več kot 10.000 ljudi. Brzkone bi do konca leta to število še naraslo. Toda izkopenine so te dni morali ustrezno zaščititi, da jih zimsko vreme ne bi po nepotrebnem pokoskodovalo. So predlagocen zgodovinski in kulturni zaklad in jim torej gre ustrežna zaščita. Kot nas je seznanilo vodstvo Mestnega muzeja v Celju, bo rimska nekropola v Sempetru 1. aprila 1962. leta spet pripravljena za ogled.

HOTIZA

ZADRUŽNI HLEVI ZA ŽIVINO

Poslovna enota Kmetijske zadruga Lendava na Hotizi se bo v doglednem času lotila gradnje zadružnega hleva za 100 glav goveje živine. Predvidevajo, da bodo hlev zgradili na pašniku pri Gaberju. Ta pašnik namenjajo tudi meliorirati, saj je taka zemlja, ki bo dobro plačala vlozene investicije. To bo pomembno tembolj zato, ker zadruga skoraj nima lastnih zemljišč, na katerih bi lahko organizirala lastno proizvodnjo, kmetje pa v tem delu Prekmurja zemlje tudi nečejo prodati, saj se še vedno ne morejo drugod zaposliti.

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

JUHA Z OCVRTIM KRUHOM, SIKROVI ZAVITKI, KUHANJA ZELJNA GLAVA, JABOLČNA KREMA PO SVIČARSKO

Juho pripravimo tako, da vodo, v kateri so se kuhali zavitki, odstavimo z reke dišavo, polpresemo z malo drobno zrezanega peteršilja in nalijemo na ocvrte kruhove kocke.

Zavitki: Za testo potrebujemo pol litra moke, veliko jajce, (lahko račje) in malo vode. Iz naštetega vmesimo mehko testo, ki ga pokrijemo s skledo in na pol ura, medtem ko mi pripravljamo zavej. Potem testo razvaljamo kot za široke rezance. Nadev polagamo z malo žilico, da dobimo keplicah za dva prsta od roba in za prst narazen. Potem testo pregreemo čez nadev, ob nadevu testo pritismo ob testo in zrežemo s hrupavim obodcem, z nožem ali s koleškom majhne zavitke. Polagamo jih v vrelo in slano vodo, kjer naj vro deset minut. Predvino jih zložimo na krožnik in zabelimo s precvrtimi drobtinami.

Sikrovi nadevi: Trideset dlk sirčka, dva rumenjaka, (beljake prihranimo za naslednji dan za jabolčno juho), žlico presnega masla, pol žlice drobno zrezanega peteršilja, tri žlice drobnih, tri žlice smetane in ščepec soli.

AKCIJA CELJSKIH PODJETIJ ZA LETNI ODDIH

Spremembe bodo dobrodošle

Da bi preživel vsako leto zapored svoj dopust v istem kraju ob morju ali v planinah, pa naj bo zaradi naravnih in drugih pogojev še tako mikaven, ni verjeti. Slednje potrjujejo tudi dolocene izkušnje. Smo pač taki, da si želimo spremembe kraja in okolja. Vsaj za čas letnega oddiha smo na to lahko upravičeni. Vendar tu marsikaj naletemo na določene težave,

ki pa vseeno niso nepremostljive. Demimo, podjetje v katerem ste zaposleni, ima poletniški dom v Sloveniji, ob jadranski obali. Ima samo enega. Naj torej vsako leto odrinete v isti kraj na oddih? Kako prijetno bi bilo kake leto na dopustu v Crikvenici, Biogradu, na Hvaru ali morda v kakem drugem kraju vzdolž več kot 2000 kilometrov jadranske obale? Pa v hribih!

Prvi poskusi z zamenjavo gostov med posameznimi poletniškimi domovi so bili lani in v letošnji sezoni. Vse to pa je bilo še res premalo organizirano, kakor se je pač kdo znašel. Vsekakor naj bi prihodnje leto kolektivi v čim širšem obsegu omogočili svojim članom preživeti letni oddih v katerem koli kraju ob morju ali v planinah. Gre tudi za tedenski ali dnevni oddih. Organizacijsko bo pomagala posredovati v zvezi s tem tudi turistična agencija Izletnik.

Ko je ta mesec celjska poslovna Iznika začela s to akcijo v kolektivih celjskih podjetij, se je izkazalo, da ne manjka pripravljenosti za to. Celjski kolektivi si želijo takih zamenjav. Zda je pravišnji čas, da ustrežna služba Izletnika zbere potrebne nudbe in želje, tako da na pomlad delovni kolektivi ne bodo v zadregi pri izbiri krajev za letni oddih.

Podobno kot drugi celjski kolektivi so tudi v Ingradu,

industrijskem gradbenem podjetju, sprejeli možnost zamenjav z odprtimi rokami. Drugim gostom bi dali v svojem poletniškem domu ob morju prehrano in prenočišče pod enako ugodnimi pogoji kot lastnim članom kolektiva. Seve, pričakuje približno enakih ugodnosti tudi od drugih.

Samo celjski delovni kolektivi razpolagajo skupno s 23 večjimi poletniškimi objekti, mimo teh pa še z znanim številom weekend

LENDAVA

ŠE EN USPEH PLINARNE

Vlendavski Plinarni smo zvedeli, da bodo letošnji dan republike pri njih postali z veliko delovno zmagajo: z otvoritvijo novih poslovnih prostorov. Prostore, ki jih bodo odprli tega dne, je začelo graditi Mizarstvo. Toda slaba lastna udeležba je bila vzrok, da je to podjetje opustilo nadaljnjo gradnjo (mimo-grede povedano: Mizarstvo, ki se lepo razvija, bo zgradilo tudi poslovne prostore, vendar v nekoliko manjšem obsegu) in zato je nadaljnjo gradnjo prevzela Plinarna, ki ji je prisločila na pomoč mariborska Hidromontaža. Med lendavsko Plinarno in Hidromontažo se je razvila kooperacija pri izdelavi pralnih strojev. Tako v Plinarni napravijo pralni stroj le kot poliz-

delek, v Mariboru pa mu dajo končno podobo. — ek

LIJUTOMER

REGULACIJA SCAVNICE

V prihodnjem petletnem obdobju naj bi bila opravljena regulacija Scavnice, ki vsako leto poplavlja več sto hektarjev obdelovalne zemlje. Regulacijska dela od Razkrižja do Stročje vasi so še skoraj pri kraju.

MUZEJ NAJ BI RAZŠIRILI

Mnogo arheoloških in etnografskih kultur po Prelednji narekuje, da bi pri muzeju NOB v Ljutomeru uvedli še oddelke iz arheologije in etnografije. Sedanjí prostori muzeja v glavnem to omogočajo, potrebno je le zbrati finančna sredstva za preureditev in zbiranje predmetov. — k

KAKŠNA NAJ BO VLOGA AVTO-MOTO DRUŠTEV

Družbena dejavnost ali pridobitvenost?

S stališča varnosti prometa na ljubljanskih ulicah je odločilnega pomena, da se uredi prometna območja mesta Ljubljane, ki so nanašajo na učenje vožnje motornih vozil pa opazimo prve, čeprav dokaj sporne sledi prenašanja obilnih opravil na ljubljansko avto-moto društvo, pomeni — na družbeno organizacijo. (Table z oznako »šola« izdaja avto-moto društvo, kandidati za vozniška dovoljenja, ki se hočejo učiti vožnje po drugace za uk prepovedanih cestah pa morajo pri društvu opraviti preizkusni izpit.) Ob tem, ko ljubljansko avto-moto društvo sprejema prav ta opravila, se mi vsiljujejo nekateri misli o družbeni vlogi avto-moto društev v ljubljanskem okolju, ki pa več ali manj veljajo tudi za ostala tovrstna društva pri nas.

Osnovno načelo družbenih organizacij je svobodno združevanje državljanov, ki imajo določene skupne cilje. Ljudje stopajo v raznoštrana društva in organizacije po svojih željah in nagibih. Morajo se namreč, toda vse kaže, da bi nadaljnje prenašanje obilnih opravil v zvezi s poukom šofiranja na avto-moto društva, okrnili svobodno združevanje v teh društvih, pomeni, da ljudje ne bi bili želeli, ampak bi morali postati člani društva, če bi hoteli doseči svoj nujni smoter — vozniško dovoljenje. Čeprav omenjeni odloki ne posegata tako daleč in so še vedno možni, da se pripravljajo ljudje na vozniški izpit izven avto-moto društev, je ta pomislek opravičilen, saj se predvsem v večjih društvih kažejo izrazite želje po ožjem monopolum, ki ima svoje korenine v iskanju večje pridobitvenosti.

Dokazov za gornjo trditve ni treba dolgo iskati. Nobena novost ni, da je osnovna dejavnost tako ljubljanskega društva, kot večine avto-moto društev pri nas, usmerjena na poučevanje kandidatov za vozniška dovoljenja, ker to prinaša društvu gnotno korist. Avto-moto društva so med redkimi društvi, ki ponavadi ne zahtevajo nobene gnotne podpore družbe, stojijo tako rekoč »na lastnih nogah«. Iskanju lastnih društvenih sredstev ni moč nesar očeti, če ne postane to poglavitni namen. Usmerjenost v gnotno pridobivanje pri avto-moto društvih pa je v mnogih primerih postala v ozadje njih družbeno vlogo.

Društva namreč skrbijo, da bi imela čim več članov, kandidatorov za vozniška dovoljenja, ki obiskujejo društvene tečaje in plačujejo ekonomske cene za ure pouka. Pozneje pa, ko član dobi vozniško dovoljenje in »zaplava« v promet, srečujejo se s vsemi križi in težavami voznika amaterja, preneha zanj skrb avto-moto društva. Podatek za premislek: od 4000 vpisanih članov v avto-moto društvo Ljubljana redno plačuje članarino samo 1700 članov. Zakaj so se ljudje vpisali in potem z neplačevanjem članarine izpislali? Jm je društvo nudilo tisto, kar so pričakovali? Kako naj si razlagamo njihovo nezainteresiranost?

V svoji pridobitveni vni so avto-moto društva prešla svojo osnovno družbeno vlogo pri vzgoji članstva, pomeni predvsem pri vzgoji voznikov amaterjev, ki jih je v Sloveniji že 67.000 (policnih je samo 16.000). Pri društvih sicer obstajajo cest-

no prometne, športne in druge komisije. Res je, da cestno prometne komisije precej delajo pri prometni vzgoji šolske mladine, toda delovanje komisij med članstvom je v ljubljanskem okolju zadnja leta skoraj zamrlo. Ljubljansko avto-moto društvo sicer nudi svojim članom pravno in tehnično pomoč in ima kopico načrtov za bodočnost, toda skrb za vzgojo članstva zamira, ne nenehno pa narašča zavzetost pri pripravljanju članov na vozniške izpite. Društveni tečaji v Ljubljani so prenapolnjeni, saj je vedno več ljudi, ki imajo osebni interes, da se naučijo šofiranja.

Kot zagovor svoje pridobitvene dejavnosti društva navajajo, da je pouk v njihovi tečajih kakovosten in sistematičen in da na izpitih pade manj članov društva kot tistih, ki so se pripravili na izpit izven društva. Navajajo tudi, da je za varnost prometa izredno pomembno dobro šolanje voznikov. To je vse lepo in prav. Toda avto-moto društva nimajo nobenih podatkov, da je pozneje med njihovimi člani manj kršilcev prometnih predpisov in manj povzročiteljev nesreč, kar bi edino opravičevalo veliko zavzetost za šolanje novih voznikov v društvih tečajih. Tako pa se ni moč znebiti občutka, da to zavzetost narekujejo predvsem pridobitveni nameni.

V imenu specifične dejavnosti so se avto-moto društva ločila od organizacij ljudske tehnike in se mnogokoli zapirajo v ozek krog, ki dobiva naravnost človeško nalogo, čeprav široka tehnična vzgoja ljudi menja ni tuja društvu vlogi avto-moto društev. Res se je treba zamisliti, ali je še sploh družbena organizacija avto-moto društvo, ki ima kot ljubljansko 16 rednih uslužbenih plačan h po učinku in zaposlenih s poukom šofiranja, torej društvo, ki se usmerilo v pridobitvenost pri tem pa opušča svoje osnovne družbene vzgojne naloge?

Spričo razvoja cestnega prometa so razen novih varnostnih ukrepov potrebni tudi novi odnosi med vozniki samimi. Ne gre več samo za osnovno prometno disciplino, temveč tudi za medsebojno razumevanje, tovaršiško in ljudsko na cesti ter višjo strokovno-tehnično raven voznikov. Kdo je bolj kot

avto-moto društva poklican, da se zavzema za ustvarjanje takih odnosov med vozniki? Kdo naj vzbudi v voznikih amaterjih občutek družbene (ne samo kazenske) odgovornosti na cesti? Ni vse odlično izolat človeka za vožnjo in ga potem pustiti vniemar. Vozniki bi morali še naprej čuti svojo organizacijo, ki bi med članstvom razvijala samodisciplino, medsebojno razumevanje in ki bi jim nudila tehnično vzgojo pa tudi turistično, športno in družbeno udejstvovanje, kar bi jih še bolj navezalo na društvo.

To vlogo pa je večina avto-moto društev doslej zamenjala in jo še bodo, če bo njih delo tudi nadalje ozko omejeno na pridobitveno dejavnost pri šolanju voznikov. Mar ne bi po vsem tem kazalo, da postanejo avto-moto društva samostojni zavodi, ki bi poslovali po načelih vseh drugih šolskih ustanov? Te šole bi lahko prevzele vsa opravila pri šolanju, izpitih in izdajanju voznških dovoljenj, kar bi razbremenilo prometne organe, avto-moto društvom pa omogočilo usmeritev v odgovorno družbeno vzgojno delovanje med članstvom.

M. Remec

V hladni valjarni Zelezarne »Boris Kidrič« v Nikšiću

Z BELEŽNICO PO ČRNI GORI

Vsak »zakaj« ima svoj »zato«

Za vnetega zagovornika novega gospodarskega sistema ni nič kaj prijeten občutek, če ob obisku v kateri izmed tovarnih slihi pripe »po starih instrumentih«. Precej pa moram povedati, da se mi je to pripetilo samo s šefom valjarni Nikšićke Zelezarne »Boris Kidrič«, kajti z drugimi v Zelezarni nisem utegnil govoriti, pa tudi iz gradiva, ki so nam ga dali v Zelezarni, veje tisto »po starih instrumentih«.

Torej: »Po starih instrumentih« bi nam ostalo še kakih devet milijonov ali pa bi vsaj splavali, je dejal šef valjarni in nadaljeval: »Konstantni stroški so samo zaradi novih predpisov zrasli na 45.000 dinarjev na tona. Uveljavljene so nove Zeleznice tarife, lokacija Zelezarne pa je taka, da moramo vse voziti od daleč. Staro železo se je podražilo za šest, sedem dinarjev pri kilogramu. Poletje so pa še »čisti« instrumenti: vsa obrestni na osnovna in obratna sredstva, večja amortizacija, anuitete itd. Vrh tega so cene plafonirane. Drugo k drugemu — vr-

sta objektivnih vzrokov... V bežnem spredu skozi Zelezarno sem videl močno mehanizirano valjarno, precej avtomatov in polavtomatov, težko pa s ubranosti občutka, da čas še ni zlato. (No, tudi pri nas ni vse zlato, kar se svetli.) N. pr. skupina delavcev, ki ravna staro železo na vagončkih, je sama dejala, da bi delo opravili v petih, šestih urah, če bi se potrudili. Res imajo normo, ki pa je preračunana na povprečno proizvodnjo martinovk pa jim močna prekoračitev norme ni bila hnila, kar peči ne potrebujejo toliko starega železa, kolikor bi ga lahko

pripravili. Inženir je preslišal vprašanje o notranjih rezervah ter obrnil pogovor na to, da Zelezarna še ni do kraja zgrajena, da manjkajo še stroji in nekatere naprave. Dodal je, da so na zadnjem investicijskem »natečaju« za črno metalurgijo dobili kredite in šele potlej, ko bo Zelezarna zgrajena, se bodo mogli postaviti na lastne noge.

Skrajša je bilo predvidevanje, da bodo v Nikšiću zgradili tudi plavže s kapaciteto 100 tisoč ton. Kasneje so ta plan spremenili, bržčas zaradi težav s transportom. Zelezarno so začeli graditi pred desetletji, let in res še do zdaj ni zgrajena. Tudi sama gradnja ni bila enakovredna in so bili stranski obrati zgrajeni prej kot proizvodni. To je tudi eden izmed vzrokov za visoke proizvodne stroške.

Prvi proizvodni obrati so

stekli 1957. leta. Lani so zgradili 68 odstotkov po planu predvidenih zmogljivosti, letos naj bi jih bilo 95 odstotkov. Medtem pa so se spričo pomanjkanja kakovostnih vrst jekla v državi odločili za rekonstrukcijo, ki naj bi bila dokončana 1963. leta. Proizvodnja surovega jekla naj bi se povečala od 136 na 185 tisoč ton letno. Skoraj povsem pa bodo spremenili strukturo proizvodnje, saj bi se delež kakovostnih vrst jekla povzpelo od 11 na 61 odstotkov celotne proizvodnje.

Nikšićka Zelezarna se bo pri s podobnimi težavami kot jeseniška, le da so še stopnjevanje, zaključke pa je isti: Zaradi oddaljenosti od izvorov surovin so transportni stroški zelo visoka postavka v materialnih stroških. To pa pomeni, da se morajo usmeriti na proizvodnjo visoko kakovostnih vrst jekla.

Zelezarna je povezana z notranjostjo samo po oziromni železnici, ki pelje iz Titograda prek Nikšića na Mostar in odtod na Sarajevo. Tu pa je treba vse blago prekladati na normalno tirno železnico ali obratno, kar gre v Nikšić. Zmoglijo bi torej prekladale postaje v Alipašinem mostu pri Sarajevu pa je premajhna in imajo prednost živila, saj je to edina železniška zveza Črne gore z državo. Ko bo položeno še normalni tir od Titograda do Nikšića, bo ta Zelezarna, najbližja morju (od Titograda do Bara je še normalni tir), s čimer ji bo odprta pot na tiste tržišče. Z graditvijo železnice do Beograda pa bo povezana tudi z notranjostjo in se bo mogla enakopravno vključiti v jugoslovansko gospodarstvo.

Drug problem so kadri. V Nikšiću je bilo pred vojno le dvoje podjetij: žaga in pivovarna. Torej ni industrijske tradicije, kar povzroča hude pteglavice od delovne discipline do tega, da opravljajo zahtevne posle tudi ljudje, ki za to niso dovolj strokovno usposobljeni. To pa na seveda tudi vpliva na produktivnost in dohodek. Le en podatek: Komaj desetina visoko kvalificiranih delovnih mest je zasedenih z ljudmi, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo. Uvedli so tako imenovane deficitarni dodatke, s katerim skušajo zadržati strokovnjake. Tako bodo na primer kvalificiran strugar 4.500 din mesečnega dodatka, inženir 18 tisoč itd.

Do konca leta 1959 so izdelali bodi na praktičnem delu v Zelezarni, bodi v žolah 1.100 ljudi. Od tega je 40 študentov do končala fakultete, 17 pa srednjo metalurško šolo. Zdal jih štendirajo 94 na raznih fakultetah in visokih šolah. Ustanovili so izobraževalni center, ki prireja razne tečaje za pridobitev kvalifikacije. Vse to seveda stane, stanejo stipendije, stanejo tečaji, stane pa tudi nižja produktivnost, ko si delavci šele nabirajo izkušnje v industriji. Zato je tudi več ljudi, da bi bili stroji vsaj kolikor toliko izkoriščeni. Vrh tega pa pritiska, da se od zunaj, da bi v Zelezarni zaposlili čim več ljudi.

Težave so res velike in si jih nekdo, ki živi v slovenskih razmerah, težko predstavlja. Zelezarna ni dograjena, delavci se šele uvajajo v industrijsko življenje ter so s stoterimi nitmi navezani na vas in vaške navade. Tak delavec pa tudi ne občuti večjih potreb, ki bi ga spodbujale k boljše gospodarnosti in k večji storilnosti.

Če pa je kolektiv tudi v novem gospodarskem sistemu usmerjen bolj na to, da zaradi objektivnih težav ne more shajati in pričakuje za pomoč od znanj, postaja objektivne težave subjektivne. Prav glede tega je treba kolektiv te Zelezarne predvsem moralno pomagati pri odkrivanju vsega tistega, kar pelje z lastnimi silami k uspehu. Z ekonomskimi entomati, ki so jih ustanovili letos, so vsakekor polnili temeljni kamen rentabilnosti Zelezarne.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

Moral sem leteti v Letovcu, rad bi letala PO-2 pa je 200 km. Polet sem prekinil v Nišu. Ko sem na letališču nalagal gorivo, sem bil v mislih pri tih stihih pet minut, ko so polnili bencinske tanke, se mi je zdelo dolgih kot pet ur. Nisem bil prepričan, če sem priletel pravočasno. Ko so ponesrečenca spravljali v letalo, je bil nezavesten. Kljub temu se je vse srečno končalo in človek je bil rešen.

— Čakal sem, je pripovedoval Mrak, kot na vsako drugo nalogo. Pa sem

dar me je jezilo, ker rešilnega voza še ni bilo. Včasih se zgodi, da bolnišnica nima rešilnega voza na voljo, in tedaj smo prisiljeni, da sami preskrbimo prevoz bolnika. Zal takšen prevoz ni priporočljiv, kajti razen letal imamo le tovornjake.

Pot od Vrška do Beograda preleti letalo v 40 do 50 minutah. Mrak je pri preletu te razdalje postavil neuren rekord. V Beograd je priletel v 35 minutah. Zal tokrat ni uspel, čeprav je storil vse,

Pilot Blagoje Bogičević se je ravno pripravljati, da bo šel na kosilo, ko so sporočili iz glavnega štaba bolnišniških delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Povačin—Niš, da si je brigadir težko popelzarni zaposlili čim več ljudi.

Pilot — instruktor Blagoje Bogičević je tokrat prvič letel v sanitetnem letalu. Res je, da prav tako dobro kot druga letala poznata letala PO-2, toda leti se v človekom, ki ima zlomljeno hrbtenico, nogo, ali ki mu je počila lobanja, ni isto, kot leteti s pomočnikom ali z učencem. O tem poletu je Blagoje Bogičević pripovedoval naslednje:

OBVESTILA / SPORED / MALI OGLASI

Gledališče

DRAMA
Četrtek, 23. nov., ob 19.30: Nušić-Mihiz: Avtobiografija. - Abonma Dijaški 4 - večerni. Petek, 24. nov., ob 19.30: Fort-kar: Svetloba sence. Abonma DZJ 1.
Sobota, 25. nov., ob 19.30: Nušić-Mihiz: Avtobiografija. - Abonma G. (Vstopnice so tudi v prodaji).
Obvestilo: Abonment dijaških avtorizacij 2 in 4, da je iz tehničnih razlogov za danes napovedana popoldanska predstava »Avtobiografija« preložena na sredo, 23. novembra ob 19.30. Tako bodo to predstavo dobili abonementi reda Dijaški 4 večerni, za red Dijaški 4 predstave ne bo.

OPERA
Petek, 24. nov., ob 19.30: Cimarosa: Tajni zakon. Abonma Popoldanski. - Predstava bo v dramskem gledališču. Vstopnice so tudi napredaj.
Nedelja, 26. nov., ob 19.30: Cimarosa: Tajni zakon. - Abonma A. Predstava bo v dramskem gledališču. Vstopnice so tudi napredaj.

MESTNO GLEDALIŠČE
Gledališka pasaza
Četrtek, 23. nov., ob 19.30: M. Franck, Pelikan. Abonma Ko-

Iektiv H. Vstopnice so tudi v prodaji.
Ob 19.30: V. Strgar, Heroica. Gostovanje na Tratu.
SENTEKOBOSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Mestni dom
Četrtek, 23. nov., ob 20. uri: Bor: Noč v Globokem (Raztranci). Gostovanje v Zgor. Siskl.
Sobota, 25. nov., ob 20. uri: Pisl: »Mornarjeva nevesta«, opereta. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.
EKSPERIMENTALNI ODER
KRIZANKE - Viteška dvorana
Četrtek, 23. nov., ob 18. uri: ATOM-SKI VEK. Izvajala Akademija za igralsko umetnost.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIONETE
Četrtek, 23. nov., ob 17. uri: J. Mašek: »Čarovna vrečka«.
EKSPERIMENTALNI ODER
Akademija za igralsko umetnost v Ljubljani, uprizoni v čast dvajsete obletnice vstaje danes, 23. nov., ob 18. uri: VEČER UMETNIŠKE BESEDE. - Predstava bo v viteški dvorani v Krizankah, kjer dobite tudi vstopnice dve uri pred predstavo.

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETRTEK
5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored); 8.05 »Kaj veš bi ne peli...« (Spored večernih opernih repertoar); 8.35 Radijska slika za vstopno stopnjo (povod); - Fran Levstik; 9.25 Po vašem okusu (spored zabavne glasbe); 10.15 Orkestra Helmuta Zachariasa in Ray Conniff: 10.40 Pet minut za novo pesmico; 11.30 »Beti zalek« - Podvzvi za mlade risarje; 12.00 Joseph Haydn: Trio v f-molu; 12.15 Ruski tečaj za zacetnike; 12.20 Iteckja; 12.30 Slovenski pevci zabavne glasbe; 12.05 Rado Simonič: 4 pesmi z našega morja; 12.15 Kmetijski nasveti - Inz. Jecnej Ude: Rodo orodje zozidnega delavca; 12.25 Zvočna mavrica; 12.35 Obvestila in zabavna glasba; 12.30 Stare francoske pesmi, poje sopranistka Mira Komle-Mrascic; 12.35 Vedri zvoki; 12.40 Robert Schumann: Introduecija in koncertni sklad za klavir in orkester; 12.45 Nast. poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.50 Klavir in ritmu; 13.30 Turistična oddaja; 14.00 Obna in violina; 14.30 Glasbene besedice delovnih kolektivov; 17.05 Vsak dan za vas; 18.00 Poročila - aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Iz življenja in sanj;

18.45 Kulturna kronika; 19.00 Obvestila; 19.05 Delovni kolektiv za 29. november; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtek večer domači pesmi in napovedi; 20.45 Zabavni orkester David Smith; 21.00 Literarni večer; 21.40 Nekaj klavirskih preludijev Sergeja Rahmaninova; 22.15 iz Massenetove »Manon«; 22.30 Plesna glasba; 24.00 Zdravila poročila in zaključke oddaje.

DRUGI PROGRAM
19.00 Popovke na tekočem traku; 19.05 Radijski dnevnik; 20.00 Z letošnjega festivala v Dubrovniku; 21.30 v plesnem ritmu; 22.00-22.15 Napoved cert. italijanskega ansambla; 22.30 Zvočna mavrica; 22.35 Obvestila in zabavna glasba; 22.30 Stare francoske pesmi, poje sopranistka Mira Komle-Mrascic; 12.35 Vedri zvoki; 12.40 Robert Schumann: Introduecija in koncertni sklad za klavir in orkester; 12.45 Nast. poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.50 Klavir in ritmu; 13.30 Turistična oddaja; 14.00 Obna in violina; 14.30 Glasbene besedice delovnih kolektivov; 17.05 Vsak dan za vas; 18.00 Poročila - aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Iz življenja in sanj;

Kino

SPORED ZA ČETRTEK
KINO UNION: zah-nem. film DANES SE ZENI MOJ MOZ. Režija Kurt Hoffman. Igrajo: Lucelotte Pulver, Johannes Heesters. Teknik FN 46. Predstave ob 13, 17, 19 in 21. uri.
KINO KOMUNA: francoski film TILL ULSENSPIEGEL. - Režija in v glavni vlogi Gerard Philp. Predstave ob 13, 17, 19 in 21. uri.
KINO VAC: premiera češkega barv. CS filma PLANET SMRTI. Režija Kurt Meiza. Igrajo: Joko Tani, Mihail Postrikov.

Teknik FN 46. Predstave ob 13, 17, 19 in 21. uri.
KINO SLOGA: domači film NASILJE NA TRGU. Režija Leonardo Berkovic. Igrajo Branko Pleša, Bert Sotlar. Teknik. - Predstave ob 13, 17, 19 in 21. uri.
KINO SISKI: slov. filmska komedija »Družinski dnevnik«. Režija Jozef Gale. Igrajo Stane Sever, Anka Cigoljeva, Jurij Souček. Teknik FN 43. Predstave ob 13, 17, 19 in 21. uri.
Danes vcin: premiera češkega barv. CS filma PLANET SMRTI. Režija Kurt Meiza. Igrajo: Joko Tani, Mihail Postrikov.

BOLNIŠNICA ZA TUBERKULOZO TOPOLŠICA

PRODA

na JAVNI DRAŽBI, ki bo v soboto, 25. novembra 1961, ob 9. uri za socialistični sektor in v nedeljo, 26. novembra 1961, ob 10. uri za privatni sektor naslednje

PREDMETE:

1. TOVORNI AVTO BISSING, 3 tone, v voznem stanju z nadomestnimi deli.
2. OSEBNI AVTO MERCEDES, v nevoznom stanju.
3. OSEBNI AVTO VOLKSWAGEN, v nevoznom stanju z nadomestnimi deli.
4. RAZNI RABLJENI TEKSTILNI INVENTAR (koci, prevleke, blazine itd.).
5. 10 VPREZNIH VOZ, različnih, 3 SANI, priključne sani.
6. PLUG, DVOREZNI, OKOPALNIK, BRANE.
7. RAZNO KONJSKO VPREGO in SEDLA.
8. TRUGO ZA PESEK.
9. GOLO BAKRENO ZICO (107 kg), ALUMINIJASTO IZOLIRANO ZICO.
10. TRANSFORMATOR, GUMI KABEL, SESALEC ZA PRAH.
11. POHISTVENO OKOVJE.
12. JEDINI PŘIBOR RAZNA STEKLENA, PORCELANASTA in EMAILIRANA POSODA, KOTLI (pokinkani in bakreni), ELEKTRIČNI STEDILNIKI, NAVADNI STEDILNIKI.
13. 28 RAZLIČNIH MIZ, 13 OMAR, STOLI, POSTELJE, NOČNE OMARICE, ZIMNICE, MREŽE, TEHTNICE, ELEKTRIČNI GRAMOFON, VRATA (36 komadov), KOMPLETNA OKNA in OKENSKI OKVIRJI.
14. KOZOLEC.

Ogled materiala je mogoče od 23. novembra 1961 dalje v dopoldanskih urah. 9308

KINO GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE: nem. barv. film ESNAJERSKI TIGER. Režija Fritz Lange. Igrajo Debra Paget. Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30. Prodaja vstopnic od 9. do 11. ure v kinu Union in od 14. ure dalje na GR.
MLADINSKI KINO: samo ob 18. uri: jugosl. film KOSCEK MODREGA NEBA. Film pripoveduje mladini od 18. leta starosti dalje. Prodaja vstopnic od 9. ure dalje.
KINO ZADOBROVA: argentinski film TE SMEM KLICATI MAMA. Ob 20. uri.
KINO TRIGLAV, LJUBLJANA: domači film IZGUBLJENI SVINCNIK. Teknik. Predstave ob 16, 18, 20, 22. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.
KINO SVOBODA, SENTVID: ital. VV film LJUBEZEN IN OPRAVLJANJE, ob 17 in 19. uri. Prodaja vstopnic od 16. ure dalje.
KINO SVOBODA - CRNUCE: nem. film PROKOS, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO LITOSTROJ: dom. film TI LOVIS, ob 20. uri - zadnji. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
KINO SVOBODA, SEMPETER: v Sav. dolini: nem. barvni film NE POZABI ME, ob 19.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

skaga, edelka Univerze - Zakerbena 6, priključje. Vsej izkušni za metalne konstrukcije.

OBVESTILA

RAZNO
AVTO MOJO MOSTE - Ljubljana prejela tečaj za voznike amaterje v novembru mesecu. Teorija 4000 din, ura vožnje 1300 din, ura vožnje z lastnim vozilom 500 din. Garancijski tečaj 12.000 din. Prijave sprejema društveno pisarna Ob Ljubljani 36 od 8. do 12. ure, telefon 2-297.

OGLEDI iz razstavo grafik v dvorani Nebotičnika, Kidričeva 5. Razstavljiva BUCAN SAS. Za posamezna delovna mesta je potrebna ustrežna solska oz. strokovna izobrazba in praksa. Plača po pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

KINO: UNION: švedski film MEIN KAMPF. - Ital. film PRE-DRZEN PODVIG. UDNARK: amer. barv. cin. film GIGI. SLOVENSKO-NARODNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 23. nov.: Polič: DESE- TI BRAT, RED LMS - Modri.

TRG. PODJ. HRANA - Ljubljana - Gerbičeva 7 sprejme lažjo KURJACA za centralno kurjavo potrošniškega centra Rožna dolina. Prednost imajo upokojenci s prabo.

RESTAVRACIJA - TRIGLAV - Ljubljana, Miklošičeva 12 - razpisuje naslednja delovna mesta: 1. glavnega blagajnika 2. dve kvalif. kuharici(-ja) 3. 4 pripravljateljke 4. 2 nočni čistilki 5. 2 kvalif. ali polkvalif. natakarici(-ja) Nastop službe pod 2, 3, 4. in 5. takoj. Zglaste se osebno v upravi podjetja. - Stanovanj nimamo. R 5642

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja »ELLUX«, Ljubljana - Moste, Partizanska c. 27 razpisuje mesto: 2 ELEKTROMONTERJEV. Pomočbe z navedbo kvalifikacij pošljite upravi podjetja v 14 dneh po objavi. Plača po dogovoru. 9279-R

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja »ELLUX«, Ljubljana - Moste, Partizanska c. 27 razpisuje mesto: 2 ELEKTROMONTERJEV. Pomočbe z navedbo kvalifikacij pošljite upravi podjetja v 14 dneh po objavi. Plača po dogovoru. 9279-R

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja »ELLUX«, Ljubljana - Moste, Partizanska c. 27 razpisuje mesto: 2 ELEKTROMONTERJEV. Pomočbe z navedbo kvalifikacij pošljite upravi podjetja v 14 dneh po objavi. Plača po dogovoru. 9279-R

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja »ELLUX«, Ljubljana - Moste, Partizanska c. 27 razpisuje mesto: 2 ELEKTROMONTERJEV. Pomočbe z navedbo kvalifikacij pošljite upravi podjetja v 14 dneh po objavi. Plača po dogovoru. 9279-R

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja »ELLUX«, Ljubljana - Moste, Partizanska c. 27 razpisuje mesto: 2 ELEKTROMONTERJEV. Pomočbe z navedbo kvalifikacij pošljite upravi podjetja v 14 dneh po objavi. Plača po dogovoru. 9279-R

UPRAVNI ODBOR Elektropodjetja

SLEDovi SELITVE V KROGU

NA POVRŠINI 20 HA SO ODKRILI OStanKE
KOLIB, V KATERIH SO V NEOLITIKU ŽIVELI
NOMADSKI POLJEDELCI

Pred enajstimi leti so v Bylanyh, kraju 60 km vzhodno od Prage, pri globokem oranju s traktorji prvič našli na glinaste črepinje. Za najdbo so se začeli zanimati arheologi, ki so sčasoma zbrali kopico podatkov o doslej najstarejših znanih obdelovalcih zemlje v srednjeevropskih deželah. Podobna najdišča so sicer raztresena po številnih evropskih pokrajinah, vendar je tisto v Bylanyh za zdaj največje in tudi najbolj bogato. Raziskovalna dela vodi dr. Soukly s praškega arheološkega inštituta.

Po prvih presenetljivih najdbah so pripeljali na tiste njive težke buldozerje, ki so igraje odstranili vrhno plast obdelane zemlje, s katero bodo spet zasuli najdišča, ko bodo arheologi do-
dobra raziskali površino 20 ha. Spodnja zemeljska plast z lepljivimi primesmi ilovice je bila vsa posejana z okroglimi in polkrožnimi luknjami, ki so bile na večjih področjih razporejene v pravokotne skupine. Na prvi pogled se je zdelo, kakor da bi se velikanj sprehodili po mehki zemlji.

Pravilne like so v neena-
komernih presledkih spremljale jame in vdolbine, kar-
krsne nastanejo, če ljudje v
neposredni bližini kopljejo
za gradnjo potrebne zemljo.
Z arheološkega stališča ve-
ljuje te vdolbine za bogata
najdišča predmetov, ki so jih
uporabljali davni prebivalci
naselja. Ko je bila hiša do-
grajena, so namreč te jame
postale smetišča, kjer se je
sčasoma nabrala množica
črepin.

Sicer pa — kaj pomenijo
luknje? Na tistem kraju so
stale v četrtem tisočletju

Deset tisoče izkopanih črepin je treba pregledati, zložiti in opremiti s podatki

pred našim štetjem vasko-
kolibe iz lesa in ilovice. V
luknjah so bili leseni hlodi
in koli, oporniki ostrejši in
sten, ki so jih davni gradi-
telji opletli s šibjem in pre-
mazali z ilovico, nakopano v
jama, kasnejših smetiščih.
Najdaljša stavba izmed sto-
tik, kolikor so jih odkrili do-
slej, meri nad 44 m. Nedvom-
no gre za skupna bivališča,
v katerih je živelo po več
sinov in hčera z družinami.
Podobne kolibe so še zdaj na
južnomorskih otokih.

Najdba v Bylanyh je dala
najprejčnejše dokaze za
neke vrste nomadsko obde-
lovanje zemlje v mlajši kame-
ni dobi, nomadsko zato, ker
so ljudje obdelovali določeno
področje na primer deset let,
kolikor časa je pač zemlja
rodila. Potem se je plemen-
ska skupnost preselila dru-
gam in si zgradila novo bi-
vališče. In na tretje, četrto
področje... Krožna pot se

je zaključila v sedmih ali
osmih desetletjih. Na tej
osnovi so v Bylanyh ugotov-
ili 10 ali 12 naseljenih ob-
dobij, torej sledove kolib, ki
časovno zajemajo skupno ka-
kih tisoč let, po najdbah iz
tako dolge dobe pa si je že
mogoče izoblikovati predsta-
vo o razvoju kmetijstva v
neolitiku.

Rod, ki je potoval v krogu,
se je seveda množil, obde-
lovane zemlje pa ni bilo
ustrezno več. Tako so morali
ljudje postopno izobli-
ševati obdelavo. O tem od-
ločilec napreduje, pričajo
ostanki staj za živino in sle-
dovi podzemeljskih kašč.
Davni prebivalci so očito
živeli v obdobju miru, saj na
ostankih njihovih bivališč ni
opaznih sledov nenadnih so-
vranih napadov.

Orodje davnih prebivalcev
pri kraju Bylany je bilo skoraj
izključno leseno. Arheo-
logi domnevajo, da je lepa

glinasta posoda, katere čre-
pinje so našli, predvsem de-
lo spretnih ženskih rok. Do-
kaz za to so med drugim
sledovi majhnih nohtov, ki
so na več posodah v obliki
okroglih vtisnjen v glino.
V celoti so arheologi našli
doslej v Bylanyh skoraj 100

tisoč delno poškodovanih po-
sod ali njihovih črepin in
v drugih predmetov za vsakda-
nje rabo davnih prebivalcev
istega področja. Za vsak
predmet so pripravili karto-
tečni listek, na katerem so
zapisane vse značilnosti, pro-
stor in čas najdbe itd.

Zlato v skrivališčih

Kakor je nedavno izjavil
strokovnjak za ameriško va-
luto dr. Pick, je po vsem
svetu v »privatnih zbirkah«
— ber: skrivališčih — sprav-
ljenih v tej ali oni obliki
okoli 13.000 ton zlata v skup-
ni vrednosti 147 milijarde
dolarjev. V kovancih, palicah
in ploščicah imajo zasebniki
zlato v zimnicah, predalcih,
blagajnah in tudi pod drev-
jem na vrtovih.

Množina tako »vskladišče-
nega« zlata je narasla lani za
8,1 odstotka, torej približno
za 1,1 milijarde dolarjev, kar
je po Pickovem mnenju v
neposredni zvezi s krčenjem
zlatih rezerv ZDA. To zlato
količinsko presega uradno
znane zlate rezerve central-
nih bank Avstrije, Kanade,
Francije, Zvezne republike
Nemčije, Nizozemske, Italije,
Portugalske, Švedske in Švi-
ce ter ustreza 12-letni pro-
izvodnji zlata v tako ime-
novanem zahodnem svetu.
Razen tega so privatne zlate
rezerve, ki so se v obdobju
po letu 1957 povečale za 27,9
odstotka, šestkrat večje od
tistih v mednarodnih valuti-
skih skladih.

Zdaj šteje ljudska parti-
zanska armada, kakor jo
mi nazivamo, okoli 300.000
mož, žena in mladine.
Tito je ustvaril to silo iz
ruševin. Pred seboj ni imel
ničesar drugega kot ljud-
sko dušo.

Vse do minulega sep-
tembra, torej še pred ne-
kaj meseci, niti v ameri-
škem niti v britanskem ti-
sku tako rekoč ni bilo opa-
ziti poročil o tem ljudskem
gibanju v Jugoslaviji, ki ni
samo gibanje, temveč tudi
revolucija. Zakaj ne? Zato,
ker je jugoslovanska be-
gunska vlada v Londonu
kontrolirala vesti, ki so se
nanašale na Jugoslavijo,
medtem ko so ji britanski
cenzorji dovoljevali, da je
partizanske operacije in
zmage pripisovala Mihajlo-
viću, kraljevemu prištasi,

čigar emote se ne borijo
proti okupatorju, temveč
že dve leti in pol dejansko
sodelujejo s sovražnikom,
da bi si pridobile orožje,
s katerim naj bi se borile
proti ljudski revoluciji,
proti prihodnosti in za pre-
teklost.

Jugoslovanski odpor in
revolucija zajemata 90 od-
stotkov ljudstva, ki je skle-
nilo deželo očistiti ne le tu-
jih, temveč tudi domačih
fašistov.

Mihajlović se bori proti
revoluciji in sodeluje s sta-
rimi fašisti. Sicer pa o
njem ni več vredno govoriti.

Na ameriškem zemljevidu
je zastopan tako rekoč ves
antični Olimp, saj imajo
mesta imena, kot so Diana,
Juno, Jupiter, Apollo...
Precej mest in naselij je do-
bilo imena po živalih in ara-
ni, tako na primer — v pre-
vodu — Gos, Govedo, Zeja,
Pivo, Zito. V Pennsylvaniji
je mesto z imenom Pica v
roki, trg v Zahodni Virginiji
pa se imenuje Četrtek. Ime
je dobil, ker se tržanji niso
mogli sporazumeti o tmem
izmed desetih predlogov in se
je potem nekdo domislil,
naj bi kraj imenoval po
dnevu, ko so toliko časa za-
man razpravljali.

SLOBODAN
NEŠOVIĆ

Maigret vžagati

»Ali se je poročil s kakšno, ki ima
žlahtno kri?«
»V nekem pomenu, da. Toda ni bila
čista plemkinja, potomka rodbine Cour-
con. Te zanima?«

»Seveda me.«
»Ta zgodba ti bo gotovo pomagala, da
boš bolje razumel naše mesto. Courcon-
vi so se pravzaprav imenovali Courcon-
Lagrange. Sprva so se imenovali samo
Lagrange. Ko so kupili grad Courcon, so
pridali svojemu imenu še ime gradu. To
je bilo precej štirinajst rodov. Ne vem prav,
s čim se je pečal ustanovitelj rodbine,
ali je kupoval živino ali staro železo. To-
da ljudje so nanj pozabili, odkar je na-
stopil Hubert. Sinovi in nečaki namreč
niso bili za nobeno delo več. Roberta de
Courcon, tistega, ki je bil prvi ubit, so
sprejeli med aristokracijo. V vsej okolici
je najbolje vedel za stvari, ki se tisejo
ljudi modra krvi. Pisal je tudi knjige.
Imel je dve sestrji, Isabello in Lucillo.
Lucilla se je poročila z Vernoukom, ki se
je začel lepega dne podpisovati Vernoux
de Courcon. Mi slediš?«

»Ni preveč težko. Predstavljam si, da
so bili Courconi že na robu propada in
brez tica, ko je prišlo do te poroke.
Mar ni bilo tako?«

»Skoraj tako. Zastavili so svoj gradič
v gozdu Mervent in palačo v ulici Rabe-
lais, ki je najlepša hiša v mestu in kate-
ro so skušali uvrstiti med kulturne spo-
menike. Jo boš že videl.«

»Ali je Hubert Vernoux še trgovec z
zemljišči?«

»Tarejo ga velike skrbi. Pri njih živi
starejša svačinja Emilija. Njegov sin
Alain je zdravnik, ki si ga pravkar sre-
čal, noče pa opravljati prakse in se
ukvarja s stvarmi, ki prav nič ne nesejo.«

»Ali je poročen?«

»Poročil se je z neko gosposcijo Ca-
deuil, plemkinjo, in z njo ima tri sinove.
Najmlajši je star osem mesecev.«

»Ali živijo pri očetu?«

»Kakor boš videl, je hiša zadosti veli-
ka, vendar še ne zadošča. Razen Alaina
ima Hubert še eno hčerko, Adelino. Ta se
je poročila z nekim Pailletom, ki ga je
med počitnicami spoznala v Rouanu. Ne
morem si misliti, s čim se ukvarja, zdi
pa se mi, da zanje skrbi Hubert Vernoux.
Skoraj vedno so v Parizu. Včasih se za
kak dan ali kak teden pojavijo tu in
zdi se mi, da je to znamenje, da so brez
cvenka. Ali zdiš razumeš?«

»Kaj naj bi razumel?«

Chabotu je na ustnicah zaigral žalo-
sten nasmej; to je spomnilo Maigreta na
prijetelja iz prejšnjih časov.

»Saj res, govorim ti, kakor da bi bil tu
doma. Si videl Vernouxa? Bolj je pošče-
njak kot vsi poščenjaki našega okoliša.
Kar pa se tiče njegove žene in sestre, bi
rekel, da storita prav vse, da bi ju na-
vadni smrtniki sovražili. Vse to skupaj
pa je svojevrsna sekta.«

»In ta sekta se druži samo z ozkim
krogom ljudi.«

Chabot je že drugič ta večer močno
zardel.

»Po sili razmer,« je zamrmral z glasom
človeka, ki se čuti krivega.

»Vse skupaj je torej nekako tako, da
Vernoux, Courcon in njihovi prijatelji
predstavljajo v mestu svet zase.«

»Uganil si. Moj položaj zahteva, da ho-
dim v njihovo družbo. Sicer pa, saj niso
tako zopni, kakor se zdi. Prisegel bi, da
je Hubert Vernoux v resnici človek, ki
ga tarejo skrbi. Bil je zelo bogat, sedaj
je manj bogat in včasih se vprašam, ali
sploh je bogat. Odkar so vsi koloni dobili
zemljo in postali lastniki, trgovina z
zemljišči ne cvete tako kot nekoč. Hubert
je kar zakopan v izdatke, saj mora kra-
beti za vso družino. Alain, njegov sin, ki
ga malo bolje poznam, je obseden od
fiksnih idej.«

»In kakšna je ta fiksna ideja?«
»Dobro, je, da veš tudi to. Tako boš
razumel, zakaj sva se malo prej na ulici
nemirno spogledala. Rekel sem ti že, da
je oče Huberta Vernouxa umrl za »deli-
tijo tremens«. Tudi predniki po materini
veji, torej Courconi, niso bili nič na bolj-
še. Sta Courcon je v zelo skrivnostnih
okolnostih napravil samomor, ki je danes
ni pojasnen. Hubert je imel brata
Bazilija; ta se je sam ubil pri sedemnaj-
stih letih in o njem nikoli ne govorijo.
Zdi se mi, da na vsakem koraku naletiš
na norce in nenormalne, če pobraš
nazaj po rodovniških te družine.«

Maigret je poslušal; pri tem je leno
vlekel iz pipe in od časa do časa skril
iz kosa.

»Alain je imel svoje razloge, da je štu-
diral medicino in da je šel potem kot
internist na kliniko Svete Anne. Pravijo,
da se večinoma zdravnikov specializira za
bolezni, o katerih menijo, da jih ogrožajo
ali so nagnjeni k njim. Ta razlaga se mi
zdi zelo umestna.«

Muzej jazza

V New Orleansu so ure-
dili jazzovski muzej, prvo
ustanovo svoje vrste. Razen
gramofonskih plošč, not in
glasbil s najslavnejših jaz-
zov godbenikov z vsega
sveta hrani muzej tudi
tiskine o razvoju »bluesov-
in o začetkih jazza v Chi-
cagu.

Vinograd v tri nadstropja?

Na posestvu kmetijsko-
predelovalnega kombinata v
Landovici pri Prizrenu so
začeli pripravljati tako ime-
novani tri nadstropni vino-
grad, ki naj bi dal — tako
napovedujejo — ko bi trte

najbolje rodile, okoli 26 va-
gonov grozdja na hektar. Tr-
to bodo sadili v treh vrstah,
potem pa se bo razrasla na
rogovlastni oporniki, ki bo-
dajo skupno šest in pol me-
tra visoki. Nenačrtani trstni

nasad je zasnoval inženir
agronomije Jovan Prokić.

Tako urejeni vinogradi bo-
do tudi namakali in gnojili
po nevsadkanem postopku.
Polagajo cev, ki bo trtjam
pod zemljo dovajala vlogo,
po potrebi pa bodo vodi do-
dajali gnojilne raztopine. Se-
veda bodo potrebni tudi dru-
gi »moderni« agrokemični
ukrepi in sredstva za meha-
nizirano obdelavo. Vse po-
trebno bodo uredili do pri-
hodnje pomladi, ko bodo
(aprila) posadili trto.

Pravijo, da bo dajal novi
vinograd v Landovici okoli
šestkrat večji pridelek kot
sedanji plantažni nasadi in
dvajsetkrat več grozdja kot
navadni vinogradi v okolici.

Ko smo prejeli presenetlji-
vo novico, nas je zanimalo,
kaj sodijo o tem strokovnja-
ki na ljubljanski agronomski
fakulteti. Ing. Veselič nam je
dejal, da zamisel pozna. V
slovenskih vinorodnih okoli-
ših so velika področja po-
trebna načrtne obnove, je še
dodal, vendar bi bilo z uved-
bo opisane novosti v naši
oči domovini po njegovem
mnenju dobro počakati, do-
kier ne bi praksa pokazala,
kako se bo poskus obnesel,
ker so investicije v tak trtni
nasad visoke (menda okoli
dvajset milijonov dinarjev na
hektar).

Plastične snovi v kozmetiki

Umetne snovi so nedavno
posegle tudi v kozmetiko.
Neka düsseldorfska kemična
tovarna je začela izdelovati
»plastični puder«, ki baje ze-
lo dobro vpija vlago, olja in
druge maščobe. Pravijo, da
ne draži kože in da ga je po-
tem, ko izpolni svojo nalogo,
mogoče sneti z lica v obliki
zelo tankemu papirju podob-
ne plasti. V nekoliko spre-
menjeni obliki se bo novost
baje obnesla kot posip v ki-
rurgiji in na neugodnih po-
stajah.

Krajevna imena z vseh vetrov

Kdor si natančneje ogleda
novi ameriški zemljevid, po-
stane pozoren na zelo kratka
imena posameznih naselij in
mest, pa tudi najbolj smešna,
kar jih more ustvariti člove-
ška domišljija.

Dve mest v Texasu sta
dobili ime Y, neki trg v
Tennesseeju pa se imenuje
Abc. Med ameriški zem-
ljepisnimi imeni je obilno
zastopana tudi grška abe-
ceda, saj je na vsem ozemlju
ZDA po dvanajst mest z
imenom Alfa ali Omega, 18
mest pa ima ime Delta. Pi-
smonke torej nimajo ravno
najlažjega dela.

Vrsti mest so dali imena
po latinskih besedah, na pri-
mer Urbs v Georgiji, Sumus
v New Yorku, Optima in Ni-
hil v Pennsylvaniji, Duo v
Tennesseeju, Ego v indijan-
skem rezervatu ter Amicus,
Max in Vox Populi v Te-
xasu.

To je bilo naravno nade-
jevanje tiste duhovne sile,
ki jo je jugoslovansko
ljudstvo pokazalo svetu 27.
marca 1941.

Največ zlata, in sicer v
vrednosti štirih milijard
(proti vsoti 3,9 milijarde
predlanskim), so lani na ta
način »vskladiščili« v Fran-
ciji, medtem ko se največ
o nekaterih drugih deželah
naslednje: zahodnoevropske
dežele brez Francije skupno
2,5 milijarde dolarjev, ju-
gozemske 3,2, afriške 1,7 in
dežele obeh Amerik skupno
2,3 milijarde dolarjev.

Vse do minulega sep-
tembra, torej še pred ne-
kaj meseci, niti v ameri-
škem niti v britanskem ti-
sku tako rekoč ni bilo opa-
ziti poročil o tem ljudskem
gibanju v Jugoslaviji, ki ni
samo gibanje, temveč tudi
revolucija. Zakaj ne? Zato,
ker je jugoslovanska be-
gunska vlada v Londonu
kontrolirala vesti, ki so se
nanašale na Jugoslavijo,
medtem ko so ji britanski
cenzorji dovoljevali, da je
partizanske operacije in
zmage pripisovala Mihajlo-
viću, kraljevemu prištasi,

čigar emote se ne borijo
proti okupatorju, temveč
že dve leti in pol dejansko
sodelujejo s sovražnikom,
da bi si pridobile orožje,
s katerim naj bi se borile
proti ljudski revoluciji,
proti prihodnosti in za pre-
teklost.

Jugoslovanski odpor in
revolucija zajemata 90 od-
stotkov ljudstva, ki je skle-
nilo deželo očistiti ne le tu-
jih, temveč tudi domačih
fašistov.

Mihajlović se bori proti
revoluciji in sodeluje s sta-
rimi fašisti. Sicer pa o
njem ni več vredno govoriti.

ti, njegova moč je nezna-
na.

Z lanske jeseni sta parti-
zanski odpor in revolucija
začela dobivati ustre-
no mesto v ameriškem in
britanskem tisku. Nekateri
ameriški komentatorji so
še vedno zmedeni, nekateri
se še kaj več kot zmešani,
saj označujejo za komuni-
ste tudi vse nas, ki smo za
partizane.

Lepo, toda to potem po-
meni, da je tudi Churchill
komunist, ker je zelo na-
vdušeno govoril o Titu
pred tednom dni, ob prazni-
ku Washingtonovega rojst-
nega dne. Ko sem bral ta
govor, me je za trenutek
obšla skrb, da je ta veliki
britanski konservativec za-
vil bolj v levo kot jaz.

Ce hočem zdaj zavzeti
svoje mesto, se pravi levo
od Churchilla, moram reči,
da bo zgodovina po mojem
mnenju označila Tita kot
enega velikih voditeljev
med to vojno, kot vojsko-
vodjo in političnega vodi-
telja, ki je razumel svoj
čas, in kot komandanta, ki
je z manj silami dosegel
več kot kateri koli general
v drugi svetovni vojni.

Sele nedavno je začel Ti-
to po drobtinah prejemati
zavezniki pomoč. Če se
bo ta pomoč v resnici znat-
no povečala, sem prepri-
čan, da bo Tito dvignil vojs-
ko, ki bo štela milijon
moških in žensk ter bo ne
le osvobodila Balkan, tem-
več prodrla z druge strani
v Italijo in nam prišla na-
proti, če že ne do Rima, pa
prav gotovo do Pade.

Ali smo storili vse, kar
je bilo v naši moči, da bi
pomagali Titu? Zelim, da
bi si to vprašanje zastavili
drugi.

Jugoslavija je prevzela
duhovno-politično vodstvo
v Evropi. Osebnost sem pre-
pričan, da je tisto, kar se
zdaj tam dogaja, evropske-
ga pomena in da bo Tito
zelo, zelo pomemben člo-
vek v Evropi.

Misljam, da je večina ti-
ste opreme in drugega, kar
Britanci zdaj dajejo Titu,
pravzaprav drobtinica, ki
niti zdaleč ne zadošča. Vse-
kar sem za to, da se o-
veča materialna pomoč Ti-
tu, še bolj pa sem za to,
da mi ameriško ljudstvo
ir naša vlada, priznajo
partizansko gibanje tudi
glede njegovega politične-
ga značaja.

Doumeti moramo, da je
Titova vojaška sila, ki nam
zdaj toliko koristi, zrasla
iz revolucije, da je zrasla v
ljudstvu iz političnih in
duhovnih pobud, ki so de-
mokratične in podobne ti-
stim v ameriški revoluciji.

Zdaj nisem več v skrbih
za naša ameriška partiza-
ne. Tako ali drugače si bo-
do utrlj svojo pot. So del
slobojnih evropskih teženi
po novi bodočnosti. Pred-
nja straža stremeljno. Naj-
večje težave so verjetno za
njimi. Njihovo dolgoročno
trpljenje ni bilo zaman.

STALIŠČE AMERIKE

V skrbih pa sem za
Ameriko. Ali se pri nas za-
nimamo samo za sedanost
samo za zmago nad sovraž-
nikom? Mar ne znamo biti
malo bolj ustvarjalni? Mar

moramo res še nadalje
igrati na karto evropske
reakcije?

Upam, da lahko opusti-
mo to igro, da to zmerno
v interesu naše prihodnosti
in našega položaja v svetu.
Ce tega ne zmerno, bo to
pospešilo rast naše domače
reakcije in fašizma. Potem
bomo v svetu izgubili svoj
vpliv.

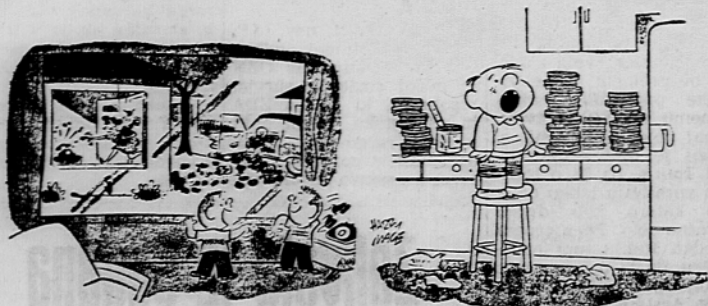
Gospod Churchill je lepo
govoril na Washingtonov
rojstni dan. Mar bi ne mo-
geli kateri izmed naših vid-
nih ljudi v Washingtonu
govoriti prav tako lepo in
še malo lepše?

Ce mi, ljudstvo, te dežele,
čutilmo, kakor bi morali
čutili, tisto duhovno in po-
litično sorodnost in pove-
zanost s prihodnostjo, ki se
zdaj kuje v Evropi in ki je
še posebno izrazita v Ju-
goslaviji, potem moramo
vsi, tako vi kakor jaz,
storiti vse, kar moremo, da
bomo našo vlado pripravili
do tega, da bo priznala o-
litične težnje partizanske-
ga gibanja.

VLADA ZDA JE BILA OBVEŠČENA O DOGODKIH V JUGOSLAVIJI

Kljub otoljivim uspe-
hom Narodnoosvobodilne
vojske in partizanskih od-
redov v boju proti Nem-
cem, Italijanom, Bolgarom
in kvislinškim enotam sta
se vladi ZDA in Velike
Britanije vedli in ravnavi
tako, kakor bi ne imeli ni-
ta pojma o dejanskih do-
godkih v naši deželi.

Za dobro voljo

»Tako, zdaj pa odloži slušalko! Čez pol minute jo bova spet klicala...«

Križanka

VODORAVNO: 1. dragulj zelene barve, 8. najmanjša
pica na svetu, ki jo imenujejo tudi »leteči črt«, 9. uradna
kratica velike severnoameriške države, 10. prebivalec sta-
rodavne Aenije, 11. krasica za »Nogometni klub«, 12. ke-
mični znak za mazzurji, 13. okolijski jender, oktoprič, 17.
dan v tednu, 18. primorsko vino.

NAVPIČNO: 1. ameriški dihur z dragocennim krznom, 2.
tropska žuželka, 3. oddelček rimske konjenice, 4. japonska
dolžinska mera, 5. grobo orientalsko sukno, 6. sovjetski
zunanji minister, 7. naša denarna enota, 14. našina tatvina,
15. eden od daskih otokov, 16. odposilnec, kurir.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. Plave, 6. Sargent, 8. Krka, 9. ge, 10.
sta, 11. Sam, 12. L (ev) N (ikolajevič), 13. Lodz, 14. Petovia,
16. roman.

ZGODBO
JOZETA
GRADISKA

Zmaj
v dolini

RIŠE
DRAGO
STRMEC

61. Čez zimo so nas obiskali razigranci je enkrat, po-
samični gumnarji in nemške policijske patrulje pa
večkrat. Mojega brata in Liska ni bilo nikoli. Napoved
je bila zima pri kraju »Pomlad so naraja«, je rekel
stic, ko sva cepila drva. Na prisrčni strani se dilaše
v opoldanskem soncu obnemem s presojno smolnato i-
ver. Za hišo je ležal sneg. »Pred vojsko,« je rekel stic,
»smo na spomlad mislili o tem, da bi se pravi čas pri-
pravili za setev. Zdaj pa mislimo na to, ali bomo jutri
živili ali mrti!« Jaz sem pa tako mislil na mamo, očeta
in Ivana, da sem od tega huja. »Jutri boš zgodaj
vstal,« je rekel stic.

je dnešne med 5 in 8, v 14
morju 11 stopinj C. Zjutraj
dopoldne v nekaterih kotlinah
megla.

Pisma bralcev

Nepravilnosti pri pošiljanju v zdravilišča

Tovariš urednik!

V dnevniku »Delo« sem prebral misli o pravi izbiri zdravnikov in zdravstvenih zavodov. Iz šestih sklepov, da nekaj težav pri uveljavljanju svobodne izbire povzročata tudi pasivno plačevanje zdravstvenih storitev in nekaj drugih negativnih pojavov. Menim, da je administrativno omejevanje svobodne izbire zdravnik neustojljivo, saj prav življenje ustvarja zdravstvene zakonitosti. Prav gotovo bodo življenjske zahteve pomagale pri urejanju zdravstvene in socialne problematike. Navedel pa bi, da je poleg nabave in predpisovanja zdravil zelo kritično tudi odobranje zdravljene v terminalnih in drugih zdraviliščih. Dogaja se, da komisije včasih pretirano varčujejo z denarnimi sredstvi zavodov socialnega zavarovanja, včasih pa dajejo dovoljenja za zdravljenje v zdraviliščih ljudem, katerim to ni tako nujno potrebno. O tem govori tudi sestavek, ki je bil objavljen v »Delu« konec oktobra pod naslovom »Zdravilišča — ali tudi zabavišča?«. O tem, da sem in tja pošilja v zdravilišče tudi osebe, ki takega zdravljenja niso nujno potrebne, sem se tudi sam prepričal. O njih pa vedo marsikaj povedati tudi prizadeti zavarovalci, ko se pritožujejo, da v njih pri merih niso dobili dovoljenja za zdravljenje v zdraviliščih. Tako zdravljenje so že zavrnili pri diagnozah, kot je naslednja: globljiost hrbtenice je močno zmanjšana, priklon je s popolno mogoč hrbtenico. Obratno je kolikor je zmanjšano bolečine, terminalno zdravljenje je indicirano.

Ker se nekaterim zavarovalcem in svojem tudi pri takih diagnozah ne odobri terminalnega zdravljenja in ker tak primer ni osamljen, se mi zdi primerno stvar posredovati javnosti. Zdi se mi pravilno, da tudi zavarovalci neposredno govorijo o zdravstveni službi in službi socialnega zavarovanja, ne glede na to, da imajo svoje zastopnike in predstavnike v teh ustanovah, ki pa kljub temu premalo upoštevajo potrebe zavarovalcev. Kritike na račun pošiljanja v zdravilišča izražajo zavarovalci sami pa tudi lečeči zdravniki in specialisti. Ko pa se bolan človek odloči za pot v zdravilišče na svoje stroške, ko ga k temu prisili hude bolečine, se pa v zdravilišču izkaže, da je indikacija za zdraviliško zdravljenje še kako dokazana. Zdraviliški zdravnik se čudi, zakaj komisija takemu bolniku ni odobrila zdravljenja v zdravilišču, zlasti še, ker imata tako zdravnik kot zavarovalec priložnost videti, da prihajajo v zdravilišče na stroške socialnega zavarovanja dostikrat veliko bolj zdravi ljudje.

Franc Grandovec,
Domžale, Ljubljanska 124

Mar je res pretežko?

Tovariš urednik!

Iz leta v leto smo ugotavljali, da v Ljubljani primanjkuje kinodvoran. Zato smo se seveda vsi razveselili, ko smo zvedeli, da je Gospodarsko razstavnišče odstopilo svojo veliko halo A Kinematografskemu podjetju Ljubljana. Prav je tudi, da bodo tam predvajali take filme, ki pritegnejo največ gledalcev.

V soboto sem poslušal na ljubljanskem radiu pogovor s predstavnikom Kinematografskega podjetja to. Kateri, ki je govoril o težavah, na katere so naleteli ob uvedbi tega kinematografskega podjetja. Vse sem razumel, le tega ne, da ne najdemo rešitve, kako bi oštevili seje.

Dogaja se namreč, da je za nekatere predstave na GR tako velik naval, da se ljudje skoraj povbijajo, ko se prerivajo v dvorano. Če se no namreč enotne, tako da si človek lahko izbere

sedež, kjer hoče. To pa ne drži, ker zmagajo močnejši! Tisti, ki si je vstopnico prikradel dovolj zgodaj, tako kaj lahko dobi najslabši sedež, boljše pa tisti, ki je kupil vstopnico tik pred predstavo, pa je krepkejši. Zadevo bi se dalo urediti kaj preprosto. Saj ni treba ošteviti sedežev — če to res ni mogoče. Dvorano je mogoče z nekaj črtami in tleh razdeliti v več prostorov, za katere naj bi bile cene različne. Če ni mogoče delati razlik v cenah — pa bi bilo vendar zelo enostavno, ker bi na njih pisalo le, za kateri prostor velja — pa naj bi bile enake cene, vendar bi kupec lahko izbral prostor. Tisti, ki bi čakal v vrsti, naj ima prednost izbire pred tistimi, ki pride v zadnjem trenutku!

Tako so zadevo uredili v mnogih manjših podeželskih kinodvoranah, pa ne vem, zakaj v Ljubljani ne bi znali?

Anton Korun
Okišnja 22
Ljubljana

Še kar po starem

Tovariš urednik!

V »Delu« z dne 17. t. m. sem čitala članek »Epidemija zlatenice in položaj v Sloveniji«. V članku poudarjate, da se bo pri prodaji živih uveljaviteljskih hišenskih red. V tej zvezi naj omenim, da ste večkrat pisali o nehišenskih prodajalcih kruha. Pisali ste, da bodo morali prodajalci kruha prijemati kruh s polnilištom vrečko.

Ugotoviti moram, da se ti ukrepi posodijo se ne izvajajo. Sama kupujem kruh v Poljanski pekarni ali pa v mlekarji v novem bloku na Ambroževem trgu. V obeh prodajalnih ohišenskih ravnanju s kruhom se ni kajnega posebnega sledu. V Poljanski pekarni, kjer je ves dan velik promet, sta nastavljeni dve prodajalci. Zakaj ne bi ena pobirala denarja, druga pa izdajala kruh? Tako pa se neša de-

nar s kruhom. Oskrajšati polnilištni vrečki ni govora. Podobno je v mlekarji na Ambroževem trgu. Že nekajkrat sem v obeh prodajalnih ohišenskih ravnanju s kruhom. Pri prodaji kruha, pa nič ne zaleže. Posode, ki so namenjene za denar, ne služijo svojemu namenu. Prodajalci in kupci polagajo denar na mizo, potem pa na isto mesto kruh. Zato se prav nič ne čudim, če se razne boleznijo tako hitro širijo, saj se prav z denarjem bacili najhitreje raznašajo.

Ana Tomšič, Ljubljana

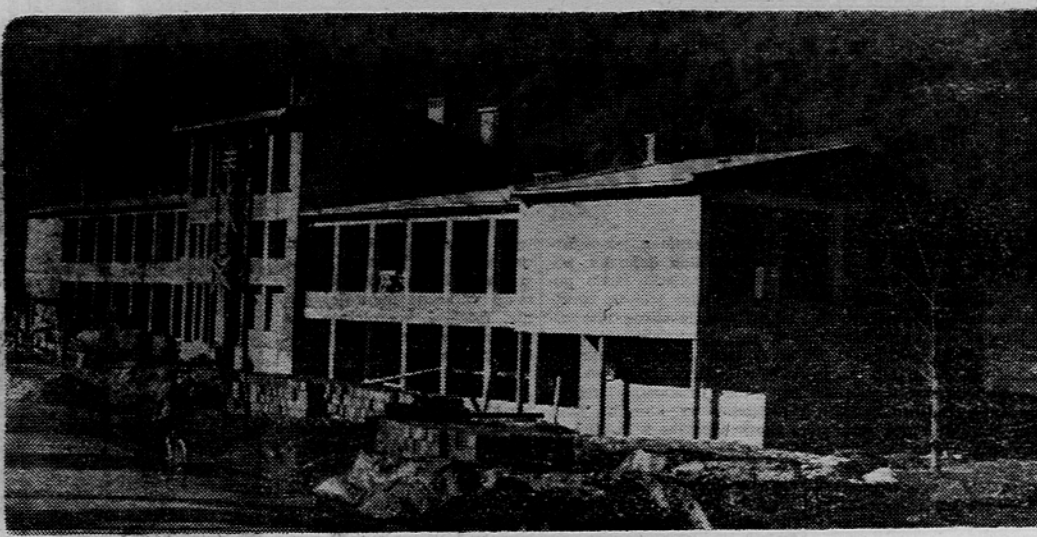
Tokrat o »Dravah«

Tovariš urednik! Pred nedavnim je nekdo v tej rubriki kritiziral slabo teplejše cigarete »Zetas«. Na njegovo kritiko je odgovoril zastopnik Tobacne tovarne v Ljubljani in strokovno obrazložil vse verzike, zakaj je tako.

Ker je torej o cigareтах »Zetas« že vse povedano, naj se oglasim kot kadilec cigarete »Drava«. Poseben povod za to pismo je podružitev, saj kadilec cigarete »Drava« sedaj pričakuje, da bodo izdelki dobri. Šil sem namreč svoje tovarise, ki pravi, da bodo sedaj »veliki do konca«. Drugi me je vprašal, če ti jaz dobim tako slabe »Drave« kot on. »Ena ali dve stročnici sta prazni, druge cigarete so trde kakor drevesni klini. Težko jih prižgem. Če jih malo povijam, se razpoči. Tobak zletja po tleh, med prsti ostane samo še kakšno kosček. Spet tretji zmanjše predlagal, da bi »Drava« pridali papirke, in sicer na vsaki 100 cigarete »Drava« en zapojek papirke; tako bi v »skrinjici« cigarete pretvili; potem ne bi kritizirali tovarne.

Res bi bilo dobro, da bi »Drave« zmehčali, jih previli in lepo ovmili. Potem bi bilo mnogo bolj kot je sedaj.

August Fabjančič
Senovo

V Kanalu ob Soči so se dni postavili smrekovi mlaj na pravkar pokrito novo šolo, katere prag bodo prestopili otroci v novem šolskem letu 1962-63. Doslej je pouk v treh neprimernih zgradbah, ki jih imajo v najemu od zasebnikov, uprava šole pa gostuje v prostorih krajevnega urada. Gradnja nove šole je bila nujno potrebna, zanjo je prispevala sredstva tudi Tovarna cementa in salonita iz Anhovega.

Foto: Perat

RAZGOVOR O MLADIH LJUBLJANSKIH RADIOAMATERJIH

Zanimivi in vzgojni tečaji

V začetku novembra je začelo v Ljubljani z delom dvanajst novih radioamaterskih krožkov. Na republiškem odboru Zveze radioamaterjev Slovenije sta nam o delu in težavah povedala nekaj več sekretar Zveze Slovenije Oto Hudec in Anica Brišnik, sekretarka ljubljanskega kluba.

Zanimanje za tečaje je veliko. Vsako leto se vpiše v radioamaterske krožke več kot 300 oseb, katerih velika večina so mladi. V začetku tečajev so bili v tečajih vključeni otroci od četrtega razreda osnovne šole naprej. Eden poglavitnih namenov teh krožkov je, da pritegnejo otroke in da vzgajajo nove strokovnjake.

Problem, s katerim se bore krožki, je pomanjkanje denarja in inštruktorjev. Od občine dobijo vsako leto samo 30.000 dinarjev dotacij, kar je daleč premalo za kritje vseh

stroškov. Ostalo nekako izprosijo od raznih podjetij. Toda to niso redni donatki. Brez te pomoči pa je zelo težavno dobi večje načrte, prirejanje izlete in podobno.

Inštruktorji, v glavnem inženirji, tudi ne dobe od kluba nobenega denarnega plačila. Nekateri šole, kjer so ti krožki, sicer plačujejo inštruktorjem iz svojega te učne ure, toda ne povsod. Odvisno je od šole, kakšna gledajo na ta vprašanja. V večini primerov bi šole hkrati več pomagale mladi. Sicer je pa v Ljubljani še kar dobro urejeno; določeno šlo na terenu.

Slišijo se pripombe, da krožki uporabljajo za svoje

delo zastarele metode, da ne gredo v korak z razvojem tehnike in je zato tudi zanimanje mladine zanj vedno manjše. Toda to v nobenem primeru ne drži. Nasprotno, zanimanje vedno bolj narašča. Če bi imeli v klubih dovolj inštruktorjev in denarja ter prostor, bi hodilo v krožke trikrat toliko mladine. Tudi metode niso zastarele. Lani n. pr. so že tudi pionirji delali s tranzistorji, letos pa bodo skušali zainteresirati otroke za teledidigirane modele. Toda pred tem se morajo seveda otroci naučiti ravnanja z detektorjem in podobnim.

M. P.

PO TRBOVLJAH

Planinsko društvo v Trbovljah gradi na Mrzlici novo planinsko kočjo. Pri gradnji pomagajo planinci s prostovoljnimi delom. Razen nove ceste iz Podmeje do Mrzlice bo planinska kočja še drugi objekt, ki ga bodo zgradili planinci iz Trbovelj na Mrzlici.

Pionirji osemletke »Ivana Cankarja« v Zgornjih Trbovljah bodo za 29. november izdali zbornik »Naš očetje v NOB«. Zbornik bo vseboval številne zapise, dokumente in ostalo gradivo, ki so ga pionirji zbrali v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger.

V decembru in januarju bodo v Trbovljah konference krajevnih organizacij, kjer bodo govorili o aktualnih gospodarskih vprašanjih komune ter vlogi in dejavnosti Socialistične zveze. Na konferencah bodo izvolili tudi delegate za okrajno konferenco SZDL.

● BEGUNJE

CENENE SMUCKE ZA MLADINO

Tovarna športnega orodja »Ela« v Begunjah se lahko letos pohvali, da je izdelala večjo količino smuckov po zmernejši ceni za naše šole in da zmerom bolj prodira na svetovni trg. Podjetje je obvestilo vse šole, da ima na razpolago smucke od 2400 do 3600 din. Res je tudi ta cena še vedno visoka, če upoštevamo, da mora vsako šola nabaviti še drugo opremo, vendar je le korak naprej. Povpraševanje po teh smuckih je tolikšno, da ga v tovarni komaj še zmorejo. Drugo, kar je zanimivo, pa je, da podjetje Ela danes že prodaja smucke v Kanado, Švico, Švedsko, Norveško, ZDA in drugam. Skoraj tri četrtine vse proizvodnje prodajajo v tujino.

B. B.

Na Goriškem konec novembra obirajo zadnje sadeže kake jabolk, bogata na vitaminih. Letos so bogato obrodila. Naš posnetek kaže obiranje kake sadežev v Sempetru pri Gorici.

Foto: Perat

Ze dije so organi komunne in kolektiva v veliki zadregi. Nikakor ne vedo, kako bi izpeljali zadevo, ki je najma, še manj, kdo naj bi jo speljal. Če bi šlo za investicijske elaborat, za veliko rekonstrukcijo ali premetitev tovarne, to bi že nekako izvedli, ampak to...

Gre za človeka. Za človeka na oddaljenem položaju, pod jetju. Ni mu kaj očitati, niti najmanj ne — zato je zadeva še toliko težja — toda... Skratka, človek je prišel v leta. Dal je se sebe vse, kar je imel. In se danes daje, vendar ne more dati več toliko, kolikor je potrebno za tako mesto. Dober, iz dna duše predan naš stvarnosti. Zastuji, da bi, kot pravimo, malo prepele. To terja tudi njegovo zdravje. Vsi čutijo to in menijo, da bi bilo prav, ko bi za njegovo leta in zdravje pretežko delovno mesto prepustili mlajši moči.

Vsi, pravim, to čutijo, on pa ne. Kako bi, ko na vsakem koraku poudarjajo njegove zasluge, ko ga osebno vabijo sem in tja in mu nalagajo dolžnosti. Še na zadnji seji zbora proizvajalcev so odborniki ocenili njegovo težavnanjo o razvoju gospodarstva v občini kot zelo tehtna.

Človek živi v prepiranju, da je nujno potreben, še več, da je morda celo nepogrešljiv, zato se je pripravil žrtvovati do kraja. Ne ve, da okolica že dije govori, da je potreben upokojitve, da bo preživel leta, ki so mu še ostala, ne ve, da v njegovi predstavi čaka mlada moč, ki bo laže kot on nadaljevala njegovo delo. Ne re k-liko malo, ker mu težko n-ik-ke ni poodal, niti omenil. V tem je vsa reč.

Na političnih forimih me- nijo, da mu mora to poveda- ti kolektiv, v kolektivu pa so nasprotnega mnenja: »Pokli- čite ga na forum, pa mu lepo pojasnite. Mi res nujno po- trebujemo mladega človeka, ki bo kos nalagam.« Skratka, tako se zadeva vleče naprej. Človek prihaja vsak dan v službo, kadar ga ne zadri- bolezen, delo ne gre, kot bi bilo treba, ker mu človek, ki je dal iz sebe vse, kar je mo- gel, ni kros, v kolektiv je čutili rahlo nervozno, na forumih tudi, vendar kdo naj reče besedo: »Hvala ti tova- ris za vse, kar si dal skupno- sti. Res si dal veliko. Sedaj pa je prišel čas, ko lahko ne- koliko odpreš. Naj mladi predstoji čaka mlada moč, ki bo laže kot on nadaljevala njegovo delo. Ne re k-liko malo, ker mu težko n-ik-ke ni poodal, niti omenil. V tem je vsa reč.

Na političnih forimih me- nijo, da mu mora to poveda- ti kolektiv, v kolektivu pa so nasprotnega mnenja: »Pokli- čite ga na forum, pa mu lepo pojasnite. Mi res nujno po- trebujemo mladega človeka, ki bo kos nalagam.« Skratka, tako se zadeva vleče naprej. Človek prihaja vsak dan v službo, kadar ga ne zadri- bolezen, delo ne gre, kot bi bilo treba, ker mu človek, ki je dal iz sebe vse, kar je mo- gel, ni kros, v kolektiv je čutili rahlo nervozno, na forumih tudi, vendar kdo naj reče besedo: »Hvala ti tova- ris za vse, kar si dal skupno- sti. Res si dal veliko. Sedaj pa je prišel čas, ko lahko ne- koliko odpreš. Naj mladi predstoji čaka mlada moč, ki bo laže kot on nadaljevala njegovo delo. Ne re k-liko malo, ker mu težko n-ik-ke ni poodal, niti omenil. V tem je vsa reč.

Vsa leta so mu nalagali od- govorne dolžnosti. Z njim so se pogovarili kot človekom, ki je vse razumel in nikoli odrekel. Sedaj pa mu ne upa- jo izreči zahvale in pomuditi oditi. Ali ni sedaj prav tako človek, vreden človeškega razgovora, kot takrat, ko je šlo za najbolj odgovorne na- lože? Zadeva se vleče, ker bi jo radi rešili brez človeka, ki se ga tiče. Je lo tovaristo človek?

Vem, treba bi bilo zaplasi- ti, kateremu kraju se ukvarja- jo s to resnično zadevo. Za- radi kolektiva bi lahko zapli- skali, zaradi človeka, ki se ga tiče, pa ne morem. Nisem pristojen, da mu povem to, kar bi mu moralo lepo tova- risto in človeško razložiti drugi, ki so dolžni to na- praviti. Sicer pa je podobnih za- delav na terenu še več.

P. Romančič

Tak nered je našel v ponedeljek popoldne naš fotoreporter na Miklošičevi cesti pred trgovino »Jugoplastika«. Pločnik so dobesedno zatrpali z zaboji in smetmi. Očitno je, da so popolnoma pozabili na 11. člen odloka o ureditvi prometa v Ljubljani, ki pravi, da zaradi nakladanja in razkladanja ne sme biti oviran promet. Vsako blago, kurivo in druge predmete, ki jih podnevi dostavijo v ulice v središču mesta, jih morajo odstraniti s pločnika ali ceste najpozneje v eni uri. Blago, ki pa ga pripeljejo po 21. uri, pa najkasneje do 7. ure zjutraj.

Po turistični transverzali

Avto-moto društvo Ljubljana bo prihodnje leto organiziralo za svoje člane tekmovalno za značko »turistična transverzala«. Za to tekmovalno bodo izdali 3000 zemljevidov Slovenije, na katerem bo približno deset turističnih krajev, ki jih bodo morali tekmovalci obiskati. Med njimi bo bolnišnica »Franja«, Vrščič, Baza 20 in drugi. Tisti, ki bo uspel najhitreje prevoziti predpisano pot, bo dobil posebno nagrado, ostali tekmovalci, ki bodo tudi uspešno prevozili pot, pa bodo dobili značko »turistične transverzale«. M. L.

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

JUHA Z OCVRTIM KRUHOM, SIRKOVNI ZAVITKI, KUHANJA ŽELJNA GLAVA, JABOLČNA KREMA PO ŠVICARSKO. Juho pripravimo tako, da vodo, v kateri so se kuhali zavitki, odstavimo z rešes dišavo, potresemo z malo drobno zrezanega peteršilja in nalijemo na ocvrte kruhove kocke. Zavitki: Za testo potrebujemo pol litra moke, veliko jajce, (lahko dve), med tem ko na pripravljamo zadev. Iz nastalega vmesnega mehkro rezančino testo, ki ga pokrijemo s skledo in naj počiva, medtem ko pripravimo kremo. Potem testo razvaljamo kot za široke rezance. Nadev polagamo z malo žilico v majhnih kepčah za dva prsta od roba in za prst narazen. Potem testo pregrežemo čez nadev, ob nadevu testo pritiskamo ob testo in zrezemo s hrupavim obodcem, z nožem ali s koleškom majhne zavitke. Polagamo jih v vrelo in slano vodo, kjer naj vro deset minut. Predvidno jih zložimo na krožnik in zabelimo s precvrtimi drobtinami.

Sirkovni nadev: Trideset dkg sirčka, dva rumenjaka, (beljake prihranimo za naslednji dan za jabolčno juho), žlico prece- zane masla, pol žlice drobno zrezanega peteršilja, tri žlice drobtin, tri žlice smetane in ščepec soli.

V maslu prepražimo drobne in precvrto peteršilj. V to zdrobimo sirček, solimo, pridamo smetano in rumenjake, premešamo in uporabimo. Kuhano željna glava: Srednje veliki željni glavi odstranimo vse slabe liste, odrežemo tudi storček in po možnosti operemo. Notranji storček pre- rezemo razviti. Kuhano v slani in vreli vodi napol mehko. Kuhano položimo na kro- žnik in oblijemo z nekaj žlicami dobrega belega olja. Potresemo z drobno zrezanim strokom česna in s poprom. Po okusu lahko malo kisano, muno pa ni. Dobro je, če zanje tako zek- kaj časa stojijo, da se prepri- čijo. Jabolčna krema: Dve veliki jabolki (kanadi), sok pol limo- ne, veliko žlico medu, žlico na- rezanih lešnikov ali orehov, tri žlice smetane, tri žlice mleka, žlico prebranih in opranih ro- zin, dve žlici ovsenih kosmi- čev. Če imamo medenjake, jabolka zrežemo in v mešalco zdrobi- mo. Drogace jih pa naribamo kot hner na serganiku. Takoj jih polijemo s sokom, da ne porjave. Potem pridamo še vse ostalo in mešamo, da dobimo rahlo kremo. Potresemo same, s premešanim ali pa z drob- nim pecivom.

Nova otroška ustanova

S prenehanjem Doma Ti- tove mladine v občini Ljubljana-Mostje-Polje je nastala potreba po novi otroški ustanovi, saj je v občini 4000 šolskih in 2000 predšolskih otrok. Predvi- dena je ustanovitev več otroških varstvenih ustanov, največja med njimi pa bo — tudi v republi- škem merilu — Dom An- gele Ocepkeve. Nudil bo vsestransko pomoč zapo- slenim staršem. Otroci v starosti od 2 do 5 let bodo lahko v domu od pol 6. zjutraj do 4. popoldne. Stalnih oskrbovancev v domu bo 190. Za oskrbo-

vance in ostale otroke bo do organiziral center za shajanje otrok. V domu bodo organizirali tudi teh- nično in estetsko vzgojo otrok. Za prehrano v domu bo do uredili obroče otroške družbene prehrane s 400 obroki dnevno. Po potrebi bodo razvažali hrano tudi v druge otroške ustanove in šole. Z gradnjo so začeli sredi julija letoš. Predvidoma bo dom odprl 1. septembra prihodnjega leta. Stal bo okrog 150 milijonov dinar- jev. M. L.

● KRANJ

OB NOVO LETU PIONIRSKA KNJIZNICA

Med novoletnimi prazni- ki bodo v Kranju v Delav- skem domu odprli pionir- sko knjižnico, ki bo v za- četku razpolagala s 4000 knjigami. Računajo, da bo v nekaj letih imela že okrog 20.000 knjig. Ne bo pa nje- no osnovno delo samo izpo- sojanje knjig, razvijala bo tudi druge dejavnosti. Ta- ko bo njema skrb tudi est- etična vzgoja pionirjev in or- ganizacija raznih krožkov- nih dejavnosti. Mladim bo- do nudili krožke, v katerih bodo delale likovna, lite- rarna in lutkovna sekcija. P. G.

● MEDVODE

Spomladi so začeli v Me- dvodah graditi nov obrat »Tesknikov« za proizvodnjo azbestnih tesnil tipa »Klin- gerit«, ki jih uporabljajo za tesnenje parnih vodov in v kemični industriji. Obrat bo pričel delati februarja prihodnje leto in bo imel letno proizvodnjo 500 ton tesnil (doslej so jih proiz- vajali le 200 ton). Strojno opremo so kupili delno o- broma, delno pa v Zahodni Nemčiji. Gradbeni stroki in oprema bodo zahtevali 200 milijonov din, ki jih je dala tovarna iz lastnih sredstev. P. G.

● CERKNICA

ZA BOLJE IZKORISČANJE JEZERA Prestihajoče Cerkiško jeze- ro nudi zelo ugodne pogoje za živinorejo. V poletnih me- secih so velike površine je- zerskega dna porasle z zelo dobro travo. Doslej teh ugo- dnosti niso doocla izkorisčali. Zato se je Kmetijska zadr- ga Cerknica odločila, da zgradi v živinorejskem cen- tru na Marofu velik živino- rejki hlev, kjer bodo lahko gojili okrog 120 glav govedi. Po predračunu bodo znali- stroški okrog 12 milijonov din. Gradbena dela je pre- vodilo Splošno gradbeno po- jetje Gradisce in bodo kon-

M. L.

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
SLOVENIJE

DELO

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO
ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE
5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMU-
NISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLO-
VENSKEGA POROČEVALCA«, KIGA JE
LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODIL-
NA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

Glavni urednik Janez Vipotnik Odgovorni urednik Franc Šetinc

LJUBLJANA, četrtek, dne 23. novembra 1961 • Leto III., šte. 321

SEJA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Pospešeni tempo proizvodnje uresničiti
predvsem v industriji in kmetijstvu

Pospešena dinamika proizvodnje je nujna podlaga za uresničitev planiranega razvoja gospodarstva – Povečanje osebnih dohodkov je treba vskladiti s povečanjem produktivnosti dela ter obdržati investicijsko in splošno potrošnjo v planskih okvirih – Ustanovitev Sveta za varnost prometa na cestah

BEOGRAD, 22. nov. (Tanjug). Na seji Zveznega izvršnega sveta 21. in 22. novembra so pod predsedstvom podpredsednika Mijalka Todorovića razpravljali o osnovnih postavkah zveznega družbenega plana za leto 1962 in sprejeli več predpisov.

Na podlagi ocene gibanja in rezultatov razvoja gospodarstva v letošnjem letu so poudarili, da mora biti najvažnejši cilj ekonomske politike v letu 1962 pospešitev dinamike proizvodnje, ker je leta nujna osnova za uresnič-

Zvezni izvršni svet je sklenil, da dobe uslužbenci in delavci, zaposleni v zveznih državnih organih in ustanovah, novoletne nagrade v višini mesečne netto plače. Novoletna nagrada bo izplačana decembra. Z istim odlokom je

Zvezni izvršni svet pooblaštil izvršne svete republik in avtonomnih enot ter okrajne in občinske ljudske odbore, da lahko v breme svojih proračunov dodelijo uslužbenecem in delavcem ustreznih organov, organizacij in samostojnih ustanov, za katere velja zakon o javnih uslužbenih, novoletno nagrado v višini mesečne netto plače.

S sprejetimi spremembami uredbe o plačah tehničnega osebja in pomož-

nih uslužbencev pa bo mogoče pomožnim uslužbenecem povečati poseben dodatek do zneska položajne plače, predvidene za delovna mesta, za katera je potrebna nižja strokovna izobrazba.

Za povečanje varnosti in ureditev prometa na javnih cestah je Zvezni izvršni svet sprejel odlok o ustanovitvi in delu Sveta za varnost prometa na cestah.

Na seji so sprejeli tudi

načrt odloka o določitvi sredstev, s katerimi bo federacija od 1962 do 1965. leta pomagala pri gradnji in opremljanju objektov kmetijskih, gozdarskih, veterinarskih, tehničnih, filozofskih in prirodoslovno-matematičnih fakultet ali njim ustreznih visokih šol ter kemijskih in fizikalnih institutov, ki služijo univerzam. Sredstva federacije v znesku 15 milijard dinarjev bodo ljudske republike lahko izkoristile pod pogojem, da so iz svojih sredstev ali iz sredstev ostalih investorjev izplačale najmanj 50 % zneska za opravljena dela ali nabave v določenem letu za vsak objekt posebej.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi odlok, ki pooblašča Jugoslovansko kmetijsko banko, da lahko daje kredite za gradnjo in rekonstrukcijo objektov v prehranski industriji in za plantažne nasade hitro rastočih listavcev.

Zvezni izvršni svet je ratificiral tudi nekaj mednarodnih sporazumov.

Delegacija JLA na čelu z državnim sekretarjem za narodno obrambo generalom armije Ivanom Gošnjakom na obisku v Indoneziji. — Na sliki: General Gošnjak v razgovoru z indonezijskim ministrom za narodno varnost Nasutionom na letališču v Džakarti. Foto: Tanjug

Konec dinastije Trujillov

Glavno mesto Dominikanske republike Ciudad Trujillo je dobilo spet staro ime San Domingo

RIO DE JANEIRO, 22. nov. (Tanjug). Ime diktatorske družine Trujillo je dokončno črtno iz političnega življenja Dominikanske republike. Glavnemu mestu države, ki se je doslej imenovalo Ciudad Trujillo, so zdaj vrnilo staro ime — San Domingo. Kot kaže, je zdaj formalno končano burno poglavje v zgodovini te karibske »republike kave in sladkorja«, ki se je začelo 30. maja z umorom Rafaela Trujilla, diktatorja, ki je nad 30 let neomejeno vladal nad življenji in imetjem skoraj treh milijonov prebivalcev vzhodnega dela Haitija.

Odkar je bil dolgoletni diktator in lastnik največ-

jega dela bogastev države Rafael Trujillo 30. maja ubit, ni bilo več miru v mestu, v katerem po izročilu počiva pepel odkritelja »novega sveta« Kolumba. Selesinoči je predsednik Balaguer povedal po radiu, da je njegovi vladi s pomočjo vojske uspelo vzpostaviti popolno nadzorstvo. Skoraj tri dni so nenehno trajale demonstracije zaradi prihoda dveh bratov bivšega diktatorja. Demonstranti so zahtevali njun izgon in dokončno izkoreninjenje »trujillizma«.

Vtem ko je predsednik Balaguer sporočil po radiu, da mu je uspelo vzpostaviti »popolno nadzorstvo«, je bilo moč izpred pristanišča San Dominga videti odbleske vojnih ladij ameriške mornarice, ki so jih poslali v bližino dominikanskih vod v znamenje podpore Balaguerovi vladi in z namenom, da bi preprečili »nezaklen razvoj položaja«.

Medtem je organizacija ameriških držav poslala v San Domingo komisijo petih članov, da bi preučila politični položaj v Dominikanski republiki. V komisiji so predstavniki ZDA, Paname,

Čila, Ekvadora in Kolumbije. To je že četrta komisija, ki jo je OAS poslala v Dominikansko republiko. Političen propad dinastije Trujillov se je začel sredi prejšnjega leta, ko je organizacija ameriških držav obsodila Trujillov režim zaradi poskušene atentata na venezuelskega predsednika Betancourta. Dominikanski diktator, dotlej zanesljiv stebler ameriškega vpliva, je izgubil podporo Washingtona, na eni strani zato, ker je notranji odpor prikupil do vrhunce, na drugi strani pa zato, ker je šel Trujillo z neuspešnim atentatom na venezuelskega predsednika predaleč in je pokazal, da je njegov nadaljnji obstanek na oblasti bolj škodljiv kot pa koristi Ameriki.

Prekinitev diplomatskih odnosov latinsko-ameriških državah s Trujillov in poznejša gospodarska blokada sta omajali položaj diktatorja, ki se je pod pritiskom obrnil naravnost zoper ZDA. Spopad se je tako začel, da so ZDA nena doma uradno razglasile nekdanejšega zaveznika v boju proti »komunistični infiltraciji« za »prokomunistično«, »prokastrovsko« in »sovražnika Organizacije ameriških držav in ZDA«.

Ta spopad je prenehal z atentatom na Rafaela Trujilla, ki pa je napovedal novo nevarnost — da bi notranje sile, ki so se borile pro-

ti diktatorju Trujillo, povedle državo dalje, kot bi bilo ljubo ZDA. Da bi preprečili tak razvoj, so poslali v vođe Dominikanske republike

Nadaljevanje na zadnji strani

Kuba obtožuje ZDA

Sinočnja seja Varnostnega sveta se bo nadaljevala v petek

NEW YORK, 22. nov. (AP). Na zahtevo Kube je bila nočnja seja Varnostnega sveta, na kateri so razpravljali o kubanski pritožbi proti ZDA zaradi »vojaške intervencije v Dominikanski republiki«.

Kubanski delegat Garcia je izjavil, da agresivna dejanja ZDA v Dominikanski republiki resno ogrožajo mir. Obtožil je ZDA, da so v dominikanskih teritorialnih vodah osredotočile pomorske sile, da bi s silo podprle režim predsednika Balaguera. Garcia je v nadaljevanju svojih izjavanj obtožil ZDA, da pripravljajo novo vojaško invazijo proti Kubi in da v raznih taboriščih na področju Karibskega morja urijo tuje najemnike za to invazijo.

Zavračajoč kubanske obtožbe, je ameriški delegat Stevenson rekel, da so »neodgovorne in netočne«. Dejal je, da ameriške pomorske, kopenske in letalske sile niti za trenutek niso bi-

le v teritorialnih vodah ali v zračnem prostoru Dominikanske republike. Ameriški delegat je rekel, da ZDA pozdravljajo osvoboditev Dominikanske republike od Trujillovega režima. Če pa se Dominikanska republika čuti ogrožena, naj njen predstavnik to pove pred Združenimi narodi.

Predsednik Varnostnega sveta je nato dal besedo dominikanskemu delegatu, ki je izjavil, da njegova delegacija »z vsoto silo želi braniti suverene pravice svoje države«. Njegove besede so izzvale nemir na galeriji, češ da je predstavnik diktatorja Trujilla, ne pa Dominikanske republike.

Debata o kubanski pritožbi se bo nadaljevala v petek.

Nobene verjetnosti za spravo med
osrednjo vlado in Čombejem

V Kindu, ki je v rokah upornih vojakov in oficirjev, ni mogoče priti drugače kot z letalom — Polkovnik Pakassa izkorišča zmeden položaj — Burna seja parlamenta

TUNIS, 22. nov. (Reuter). Tunizijski tednik »Jeune Afrique« je danes objavil intervju s kongoskim zunanjim ministrom Bombokom, ki je izrazil mnenje, da je jalovo upanje, da bo prišlo do pomiritve med osrednjo kongosko vlado in režimom katanškega secesionista Combeja. Minister Bomboko je dejal, da secesionist Combe ni edini, ki ga je treba »s silo pripraviti do tega, da bo popustil«, ampak da je treba nastopiti s silo tudi proti finančnim krogom, ki ga podpirajo.

V poročilu svojega dopisnika iz Leopoldville »oroča milanski« Il Giornale, da si je težko zamisliti kako bo OZN lahko rešila položaj v Kindu, kjer je 25 tisoč prebivalcev še vedno pod nadzorstvom uporniških vojakov pod poveljstvom polkovnika Pakasse.

V Kindu namreč ni mogoče priti drugače kot z letalom. Po umoru 13 italijanskih letalcev je poveljstvo OZN v Kongu poslalo v Kindu 200 etiopskih in 100 malajskih vojakov iz sil OZN, ki so se pridružili 180 malajskim vojakom, ki

so bili že prej tam. Po mnenju dopisnika teh 480 mož ne bo moglo ukrotiti dva tisoč Pakassovih upornikov. V teh dneh bodo iz Leopoldville poslali sicer še nove okrepitve garniziji v Kindu, toda položaj se naglo zaostruje.

Polkovnik Pakassa je izkoristil zmeden položaj, ki vlada v deželi. Ni namreč jasno, če je premier Adula sploh pripravljen odločno nastopiti proti uporniški vojaški skupini. Pakassa preplavlja deželo s telegrami, v katerih poziva Mobutujeve vojske, naj se

pridružijo upornikom. Radijska postaja v Kindu poziva na upor proti silam OZN.

Dopisnik navaja, da je težko priti do točnih informacij, toda po podatkih, ki jih je bilo možno zbrati, kaže, da so neresnične vesti o tem, da bi se namestnik podpredsednik Gizenga upretil vladi v Leopoldville. Kakor poroča dopisnik »Il Giornale« se je Gizenga prešel v Kivu z okrog 6000 možmi, od koder namerava z odločno akcijo doseči priključitev opadniške Katange h Kongu, ker smatra, da niti osrednja vlada niti sile OZN niso dovolj odločne.

Medtem se je v Leopoldville sestal parlament. Ki je razpravljal o dogodbkih v Kindu. Razprava je bila zelo ostra. Notranji minister Gbenye je poročal o dogodbkih v Kindu in po-

udaril, da Gizenga ni bil tamkaj in da torej ni odgovoren za dogodek. Med razpravo so nekateri poslanci obtožili premiera Adula, da je diskreditiral nacionalno vojsko, ko je v svojem govoru ostro obsodil pokol italijanskih letalcev. Poslanci so kričali, da je neodločnost vlade kriva neredov in anarhije na raznih področjih. Pred zaključkom seje je poslanec Dondo izjavil, da so upor-

Nadaljevanje na zadnji strani

Sindikato delegacijo afriške republike Mali je večera popoldne sprejel tudi predsednik Republiškega sveta sindikatov Slovenije Stane Kavčič. Foto: Lampret

● BAGDAD

Irakijski tisk je pozdravil izjavo premiera Kasema, da so začeli s pripravami za sprejem ustave iraške republike. Premier Kasem je napovedal, da bo v kratkem ustanovljen poseben odbor, ki bo sestavil ustavo. Sestaj se je že z uglednimi političnimi voditelji in se z njimi razgovarjal o bodoči ustavi. V novem odboru bodo pravniki, predstavniki političnih strank, množičnih organizacij, sindikatov in javnega življenja.

● MOSKVA

Pred vojaškim svetom vrhovnega sodišča Sovjetske zveze v Moskvi se je začela obravnava proti nemškima državljanoma Walterju Naumannu in Petru Sountagu, ki sta obtožena špijonaže za ameriško obveščevalno službo. Kakor je rečeno v obtožnici, sta letos poleti prispela v Sovjetsko zvezo iz Zahodne Nemčije kot turisti. Dobil sta nalogo, da zbirata podatke o raketnih oporiščih in vojaških objektih v Sovjetski zvezi.

● DŽAKARTA

Državni sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak s soprogo in članj delegacije JLA je v torek prispel v Bandung. Na letališču so delegacijo sprejeli najvišji vojaški in civilni funkcionarji. General Gošnjak in članj delegacije so bili prej tri dni na severni Sumatri. Pripadniki neke indonezijske vojaške enote na severni Sumatri so izročili generalu Gošnjaku štra kot darilo predsednika Titu.

● PARIZ

Vlada je prepovedala delovanje tako imenovanega vincenteskega odbora, skupine politikov, ki se zavzema za »francosko Alžirijo«. Odbor je prejšnji četrtek organiziral sešatek v Parizu, na katerem so govorili bivši premier Bidault, radikalni senator Lafay in bivši demokratski poslanec Jean Dides, ki so ga aretirali pred štirimi dnevi.

